

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

za leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5—50
na mesec	2—	na mesec	1—90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 84.

Izaja vsak dan svačar izveniški nedelje in praznike.

Insarati veljajo: petostopna peti vira na enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insaracijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošljijo naročnine, reklamacije, insarati itd. to je administrativne stvari.

Poznamo naša št. 10 vinarjev.

Na pisemna naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 25—	celo leto	K 28—
pol leta	13—	pol leta	12—
četrt leta	6—50	četrt leta	5—
na mesec	2—90	na mesec	2—30

Vprašanjem glede insarator naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakna.

Upravištvu: Knaflcova ulica 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Grozen krik v klerikalnem Izraelu.

(Iz poslanskih krogov.)

Klerikalci imajo zopet svoje veselje. Napravil jim ga je netočni ali recimo naravnost, nevestni poročevalci o včerajšnji seji trgovske zbornice. Njegovo poročilo je vse skozito zavito in vsebuje celo množico neresničnih podatkov, kakor smo tega pri poročevalcu »Slovenec« itak že navajali. Bilo bi čudo, če bi Terseglavovo poročilo bilo objektivno.

Na podlagi tega poročila seveda uredništvo »Slovenec« ni moglo odreči veselja, da ne bi bilo spisal strupenega uvodnega članka, v katerem govori o groznem porazu Hribarjevem, ter o razkrinkanju liberalne stranke.

In kaj je pravzaprav na stvari? Nič drugega, ko da so najnovejši zavestniki naših klerikalcev, — ljubljanski nemškutarji, — čutili potrebo, izročiti klerikalcem pogodbo, ki sta jo dne 17. julija 1901 dogovorili narodno-napredna in pa veleposestniška stranka na Kranjskem, glede skupnega postopanja v deželni zboru Kranjskem. Vsebinska te pogodbe je bila po večini itak že znana; saj je bilo vidno, da ste se stranki v deželni zboru vzajemno podpirali. Vse, kar je bilo iz besedila pogodbe razvidno, je bilo umnemu opazovalcu že itak jasno, saj so veleposestniški poslanci oddali svoj glas slovenskemu deželnemu odborniku, narodno-napredni člani deželnega odbora pa so glasovali pri volitvah v deželni šolski svet za nemškega deželnega odbornika. Zaraditega so klerikalci rohnili že nestrastno nad narodno-napredno stranko in njenim vodstvom, očitali izdajstvo in bogve kaj še vse, in je sedaj čisto neumestno, kaj bi jih moglo v tako veselje spravljati, ko so izvedeli za besedilo pisane pogodbe, saj jih ta pogodba sama biže po zobeh. Iz nje je namreč jasno razvidno, da narodno-napredna stranka v narodnem oziru ni bila nikakor vezana, temveč, da je imela popolnoma svobodno roko; da, razvidno je še več, da je ona imela pravico zavzeti se za izredno podporo slovenskega gledališkega podjetja. Ako ni prišlo do

tega, da bi bila iz te točke pogodbe izvajala posledice, pripisovati je le nenaklonjenosti klerikalcev do slovenskega gledališča sploh. Sicer je pa splošno znano, da je do pogajanja med narodno-napredno in pa med stranko veleposestnikov v deželni zboru kranjskem prišlo svoje dni le zaraditega, ker so slovenski klerikalni poslanci odrekli že v naprej vsako podporo slovenskemu gledališču.

Na čemer bodo klerikalci najbolj jahali, je pač oni del pogodbe, v katerem je narodno-napredna stranka izrekla, da priznava Nemcem na Kranjskem, oziroma v Ljubljani, pravico do primerne zastopništva v občinskem odboru ljubljanskem in v kranjski trgovski in obrtni zbornici. Pokazali so to že v sobotni številki »Slovenec«. Seveda ti poštenjaki po svoji stari navadi zamolčujejo pri dotičnem odstavku najvažnejši njega del, kateri vso to koncesijo narodno-napredne stranke naravnost podira. Dotični odstavek se namreč glasi, da stranka astavovernega veleposestva priznava, da za sedaj in zlasti pri prihodnjih volitvah v imenovani korporaciji dejanska dovolitev takega zastopništva še ni izvršljiva. Vsak treznomislec človek bode torej izprevidel, da pri tem ni šlo za nič drugega, kakor za neko vpljnost od strani narodno-napredne stranke, katere je veleposestniška stranka poplačala zopet z vpljnostjo. V tem, ko narodno-napredna stranka nekaj priznava, izjavlja namreč veleposestniška stranka, da se odreka kakršnikoli konsekvenci iz tega priznavanja. Nedolžnejše določbe ni mogla zlepa imeti kaka politična pogodba.

Klerikalci bodo seveda naprej trobili in trobili ter gonili na vse pretege trditve, da se je narodno-napredna stranka implicite zavezala pomagati jim do primerne zastopništva v občinskem odboru ljubljanskem in v trgovski in obrtni zbornici za bodočnost. Da to že naprej izpodbijemo, opozarjamo na poslednji odstavek pogodbe, katerem je nad vsak dvom jasno izrečeno, da je pogodba za narodno-napredno stranko bila dovoljena le za bližnjo deželno-zbornico.

Vse to torej, kar klobasa »Slovenec« v svojem uvodnem članku od pretekle sobote, da je namreč vtis

razkritja pogodbe za narodno-napredno stranko bil uničevalen, je dublo frazerstvo. Nasprotno. Narodno-napredni stranki se te pogodbe nikakor ni treba sramovati. In tudi res dokazuje vse njeno delovanje v oni dobi, v kateri je — to tukaj izrečno pribijamo — samo po krivdi klerikalcev bila primorana iskati sodelovanja nemške stranke, da je pač mnogo koristnega storila v narodnem smislu, da pa nikakor ni izdala narodnih koristi.

Bilanca bode za prve — to že naprej vemo — uničevalna.

Nemci in Bienertov kabinet.

Dunaj, 23. maja. Nemci so z Bienertovo vlado popolnoma zadovoljni in opazujejo z nemalo nevoljo stremljenje Čehov in Slovencev, da strmoglavo Bienertova. Zlasti v velikih skrbah je v tem oziru »Deutsch-nationale Korrespondenz«, ki jemlje z veliko vnamo v zaščito Bienertovo vlado. V preveliki vni, da opraviči sedanji vladni sistem, ji je v šlo dragoceno priznanje, da je Bienertova vlada vseskozi nemška in da stoji popolnoma pod vplivom Nemčije. »Deutschnationale Korrespondenz« piše med drugim: »Vsa politična konstelacija in skušnje, ki so bile pridobljene v zadnjem evropskem konfliktu, zahtevajo politiko, ki kaže Avstro-Ogrsko kot državo, ki lahko v zvezi z Nemčijo uspešno nastopi proti vsem stremljenjem, ki bi mogla rušiti notranji mir. V avstrijski notranji politiki se ne sme računati s slovanskimi težnjami, ker merijo vse te težnje na to, da oslabe državo in omajejo njene pozicije. Kakršni so odnosi sedaj, je v Avstriji mogoče samo tak sistem, ki je v interesu nemške politike in ki ga je uveljavila Bienertova vlada. Sedanja politika nima nobenega drugega namena, kakor da obnovi državno avtoriteto, zadušiti razne separatistične težnje (seveda slovanske) ter uvede redne gospodarske in finančne odnose.« — Vsako ve, da je Bienertova vlada uvedla docela protislovski sistem, toda veliko vprašanje je, če bo mogla vztrajati pri tem sistemu. Vse kaže, da se je tudi Bienertu jelo svitati v glavi, da je izrazito protislovski kurz v Avstriji dandanes absolutno nemogoč in če-

tudi ga žele morda ne samo avstrijski Nemci, marveč tudi Nemčija.

Vlada pred padcem?

Dunaj, 23. maja. V parlamentarnih krogih so mnenja, da se bo usoda Bienertove vlade odločila že v prvi polovici meseca junija. »Slovenska enota« deluje na to, da bi drugo čitanje državnega proračuna prišlo na dnevni red že začetkom meseca junija. S tem bi bil zabarikadirani dnevni red za vsak drugi predmet. Ako bi vlada potrebovala takojšnjo rešitev kake predloge, bi morala to zahtevati nujnim potom. Kakršen pa je zdaj položaj v parlamentu, ko se k opoziciji, obstoječi iz Čehov, Jugoslovancev in socialnih demokratov, nagiblje tudi poljska ljudska stranka pod vodstvom poslanca Stapińskiego, je skoraj gotovo, da vlada za nujni predlog potrebne dvotretjinske večine ne bo dobila. S tem bo zapечатena tudi njena usoda. Pričakovati je torej parlamentarne krize, ki bo izbruhnila takoj, ko bo proračunski odsek končal svoje delo.

Proračunski odsek.

Dunaj, 23. maja. Proračunski odsek je v soboto razpravljal o budgetu poljedelskega ministrstva. V debato je posegel tudi poslanec dr. Ploj, ki je izrazil željo, naj bi ministrstvo preskrbelo vse potrebno, da bi preprečilo vse zle posledice suše, ki lahko nastane tudi letos. Z ozirom na to, da vinogradniki na Štajerskem lani niso mogli pridelati pridelanega vina, je predlagal, naj da država primerno podporo, da se ustanove kletarske in vinarske zadruge na Spod. Štajerskem. Odsek ni končal razprave o poljedelskem ministrstvu in jo bo nadaljeval v prihodnji seji, ki bo v ponedeljek.

Prevrat na Turškem.

Provzročitelji krvave revolte dne 13. aprila.

Carigrad, 23. maja. Preiskava radi reakcionarne revolte dne 13. aprila je končana. Preiskava je došla, da so glavni krivci te zarote: odstavljeni sultan Abdul Hamid, veliki vezir Kiamil paša, evnuha Nadir in Dževetaga, princ Burhan Edin, general Tahir paša in urednik »Ik-dama« Ali Kemal.

Tožba proti Abdul Hamidu.

Carigrad, 23. maja. Ali Haidar Midat bej, sin ustvaritelja prve

turške ustave Midat paše, ki ga je dal sultan Abdul Hamid umoriti, je sklenil vložiti tožbo proti Abdul Hamidu ter zahtevati od sodišča, da potomi redne kazenske preiskave spravi nekoliko več luči v afero, katere žrtev je postal njegov oče. Splošno se sodi, da se bodo Mladoturki, katerih očete je Abdul Hamid umoril ali poslal v prognanstvo, pridružili kazenskemu postopanju proti Abdul Hamidu.

Vojaška zarota.

Carigrad, 23. maja. Zadnje dni je policija aretirala celo vrsto Kurdev. Preiskava je namreč došla, da je obstojala med Kurdi zarota, katere cilj je bil, 24. aprila upeljevati vse mesto. Več aretiranih Kurdev je priznalo, da je ta zarota faktično obstojala. Vse aretirance so izročili vojnemu sodišču.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

V soboto je bil zaslišan kot prič Simo Turajlić. Zagovornik dr. Lukinić se je protivil zapisreji tega svedoka, češ, da je Turajlić nagovarjal Stojko Kovačevića, naj proti obtoženi krivo priča in ji za to ponudil 200 K.

Sodišče je vključ temu ugovoru Turajloviča zapriseglo.

Svedok je pripovedoval, da se je velikosrbska ideja jela širiti v Crkvenem Boku l. 1906, ko je obtoženec Matijašević priredil skupno z dijaki »Svetosavsko besedo«, kjer se je govorilo o Dušanovem carstvu. Na to so se čisto prirejali tajni nočni sestanki, na katerih se je govorilo, kakor je sam slišal, da mora Crkveni Bok priti pod Srbijo.

Predsednik: Ali ste opazili, da ti ljudje niso vdani svojemu kralju?

Priča: Kako bi bili — ako so proti vladi? Vlada in kralj — to je eno! Nato je pripovedoval, da so Srbi za časa volitev l. 1906 klicali: »Živio kandidat Stojanović, živila Srbija, živio srbski narod.«

Zagovornik dr. Lukinić je z ozirom na to izpoved konstatiral, da Stojanović vohče l. 1906 ni kandidiral, marveč da je bil kandidat šele l. 1908.

Vot. Meixner: Tako vi pravite.

LISTEK.

Pred sto leti.

III.

V soboto je bilo torej sto let, kar so Francozi zavzeli Ljubljano. Toda prvič niso prišli takrat v naše stolno mesto. Ljubljana je videla francosko armado že več let poprej dyakrat v svojem obzidju, prvič med vojno leta 1797.

Francoski revolucijski armadi se je takrat slabo godilo. Po dolgih vojnah je bila oslabiljena in izstradana. Še najpotrebnejša ni imela, niti obleke in obuval. Tedaj so takratni voditelji francoske republike postavili mladega generala Napoleona Bonaparta na čelo revolucijski armadi v Italiji in Napoleon je to armado peljal od zmage do zmage. Avstrija je bila v toliki stiski, da je poklicala nadvojvodo Karola, ki je dotlej poveljeval armado na Nemškem, zoper Napoleona na pomoč in ga poslala v Italijo.

Nadvojvoda Karol je dospel 17. februarja 1797. v Ljubljano in se je nastanil v takrat najstarejši in najuglednejši gostilni »Pri divjem možu« (»bidelman«) so rekli stari Ljubljančani popačeno po »Wilden Mann« poleg magistrata. Pred to hišo, kjer je tekom let prenočilo mno-

go zgodovinsko znamenitih mož, so Ljubljančane priredili nadvojvodi Karlu serenado. Razsvetlili so nadvojvodo na čast vse mesto in priredili tudi slavnostno predstavo v gledališču. Naši dobri stari Ljubljančane so se pač imenitno spoznali na cvetech in na klobase, a sicer so bili popolnoma neinformirani pa tudi zaslepljeni in so trdno verjeli, da bo nadvojvoda Karol francoske revolucionarce z njih generalom Napoleonom Bonapartem temeljito potolkel in jih poglaval v beg. Za gledališko predstavo na čast nadvojvodi Karolu je še oča Vodnik zložil dostavek k cesarski pesmi, ki jo je pelo občinstvo v gledališču.

»Trka nam Francoz na vrata,
Dobri Franc za nas skrbi,
Pošlje svojega ljubga brata,
Korol rešit nas hiti.

Z nami sta estrajska orla

Premagujta vekomaj!
Var Bog France, varuj Korla,
Srečo, zdrage Bog jim daj.«

Tudi Vodnik je torej z drugimi Ljubljančani vred trdno verjel v zmago »estrajskih orlov«. A usoda je odločila drugače. V treh kolonah so prišli Francozi proti Avstriji: Joubert čez Tirole, Massena proti Pontablju, Napoleon sam pa je hotel čez naše kraje prodrati proti Dunaju. Ze 16. marca se je morala avstrijska armada umakniti pred Francozi čez Sočo, odkoder je nadvoj. Karol peljal

svoje vojaštvo nazaj proti Ljubljani. Hotel se je združiti z Avstrijci, stojičimi pri Beljaku, a bilo je prepozno, ker je bil maršal Massena zavzel Pontablju in Trbiž ter poglaval Avstrijce proti severu. Nadvojvoda Karol je prihitel še na bojišče, a se je imel samo hrabrosti navadnega dragonca zahvaliti, da ga niso Francozi ujeli.

Dočim je armada maršala Massena korakala proti Celovcu, je bil maršal Bernadotte s svojim vojaštvom na poti v Ljubljano. Čim se je približal Postojni, so tam nastanjeni avstrijski uradniki bežali, kar so jih nesle noge, ter se z avstrijskimi vojniki vred poskrili v gozdih. Francoze je pripeljal general Murat in za njim je prišla glavna armada pod vodstvom generala Bernadotta proti Ljubljani.

Avstrijsko vojaštvo v Ljubljani je bilo tako strašno hrabro, da je kar brez boja očelo na Štajersko in Hrvaško. Ljubljančane je moril grozen strah pred Francozi. Bernadotte je izdal pomirjevalni oklic v francoskem, nemškem in slovenskem jeziku. Dočim je avstrijski nadvojvoda Karol poznal v Avstriji samo »die deutsche Nation«, je francoski general, dasi je prišel kot zmagovalec v deželo, koj ko je stopil na slovenska tla, izkazal slovenskemu narodu dolžno spoštovanje s tem, da je uradno priznal njegov jezik. Tudi cesar Napoleon je izdal na kranjsko

prebivalstvo pomirjevalen oklic, ter izročil vlado na Kranjskem posebnim komisijam, sestavljenim iz uglednih domačinov.

Dne 1. aprila je prišel general Bernadotte s svojo armado v Ljubljano in se je nastanil v škofiji. Zopet je izdal oklice tudi v slovenskem jeziku, v katerem je obljubil, da bo varoval red in mir, skrbel za spoštovanje imetja in navad. Bernadotte je postopal pravično in dobrohotno napram prebivalstvu in vzdrževal med vojaštvom strogo disciplino. Ko je neki francoski grenadir v Gradišcu iztrgal neki delavki malovredne uhane, ga je dal Bernadotte dne 4. aprila pred stolno cerkvijo ustreliti. Po Bernadottovem odhodu niso poveljniki nič več tako brzdlali vojaštva in vsled tega se je zgodil marsikak rop.

V Ljubnu je med tem premagana Avstrija sklenila premirje z Napoleonom, kateremu premirju je potem sledil oktobra meseca mir, sklenjen v Campo formio. Po tej mirovni pogodbi je izgubila Avstrija vso Belgijo in Lombardijo, a je dobila Beneško, Istro in Dalmacijo. Ta mir pa ni trajal dolgo.

Napoleon — takrat še general Bonaparte — je potujoč s Štajerskega na Italijansko dospel 28. aprila 1797. zjutraj v Ljubljano. Poleg drugih znamenitih generalov sta bila z njim tudi Massena in Murat in kmalu je dospel tudi Bernadotte. (Dolje prihajajo.)

Ženin Mirko.

Humoreska. Spisal dr. Korun.

Gospod Mirko je bil ženin in se je tega tudi zavedal. Pa kako bi se ne bil, ko je imelo poteči le še nekaj tednov, da potegne za vrvi in odzvoni svojemu samstvu. Zato se mu je mudilo, da te kratke dneve prousti kolikor toliko vporabi po svoje. Ne sicer da bi v zadnjem trenutku delal skoke in preobračal kozolce, česar ženin ne sme pod nobeno pretvezo. To ne, ker takih skakljev se je po možnosti izogibal še prej, ko je zevala še nedoločno daljava med njim in zakonom. Privoščiti si je hotel le čisto nedolžno zabavo; v gore se je namenil in sicer na goro Strmico.

Tolikrat in tolikrat je že bil plezal po njenih čerch, da se mu je v resnici tožilo, če ni bil vsako poletje večkrat na njej. Letos pa še enkrat ni utegnil; seve ker kot ženin je imel obveznosti silno veliko. Pravzaprav ne, mnogo jih ravno ni imel; imel je le eno, toda ta je izdala: Dan na dan naj bi presedal pri nevesti Katinki. Tako je namreč Katinka želela in tako je hotela nje mati; pa tudi njemu samemu je delo tako najbolje. Ali vendar, na Strmico ga je pa le še vleko. Je bil pač planinec; planina pa odvrne od planinske navade le dvoje: starost in zakon. Da, zakon!

Gospod Mirko je sklepal torej čisto pravilno, ko je sam pri sebi govo-

Dr. Lukinić nasproti svedoku: Počakajte, sedaj bom govoril z z. g. votantom.

Votant Meixner: Ne bodite nesramen, g. zagovornik.

Dr. Lukinić je nato spomnil svedoka na razgovor v Sunji z dvema ženskama, katerima je rekel: »Meni je sodnik rekel, naj obtožence izivim.« Priča je priznal, da je govoril z dotičnima ženskama, vendar pa ne v tistem smislu, kakor je to navedel dr. Lukinić.

Med splošno senzacijo je na to zagovornik dr. Lukinić predložil originalni zapisnik, ki se je napravil s svedokom Turajličem in na katerem je tudi svojeručno podpisan preiskovalni sodnik dr. Kušutić. Ta zapisnik se je na način »izgubil«. Vsebinska tega zapisa je v nasprotju z zapisnikom, ki je pridejan aktom. V aktih ni nikjer omenjeno, da se je ta zapisnik »izgubil«.

Drž. pravdnik (ves presečen): Od koga ste to dobili?

Dr. Lukinić: Povem vam to, ako mi vi poveste, odkod ste vi dobili oni omot časopisov.

Predsednik: Ta zapisnik bom pridejal aktom ter uvedel preiskavo, kako se je ta zapisnik mogel izgubiti.

Na izpovedbe svedokove so reagirali razni obtoženci.

Obtoženeč Čorić je med drugim povedal, da mu je namestnik drž. pravdnika dr. Stožir rekel, da sicer ni kriv, a da je zaprt radi tega, ker ni hotel pričati proti ostalim obtožencem.

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Konec.)

VI. Zbornični račun za leto 1908.

Zbornični član gosp. Viktor Rohrmann je poročal o računih zborničnih zakladov za l. 1908. Reelni zbornični dohodki so znašali 49.746 K 82 vin., realni stroški pa 58.289 K 95 v. V primeri s proračunom s potrebščino 57.462 K in s pokritjem 49.050 K, torej s proračunskim primanjkljajem 8412 K, izkazuje račun dohodke za 696 K 82 vin. večje, stroške pa za 827 K 95 vin. večje. Končni uspeh je torej proti proračunu neugodnejši za 131 K 13 v. Brez ozira na proračun se kaže leta 1908 primanjkljaj 8543 K 13 v., ki se je pokrtil iz blagajničnih ostankov konec l. 1907, znašajočih 21.287 K 77 vin. Konec l. 1908 je preostalo torej še 12.744 K 64 vin. Prištevisi zastanek na zbornični dokladi za l. 1908 v znesku 3210 K 80 v., zbornično premoženje znaša konec l. 1908 15.955 K 44 vin. Pokojninski sklad zborničnih uslužbencev je imel leta 1908 dohodkov 10.560 K in stroškov 7440 K, torej presežka 3120 K, ki se je pribil glavnici. Končno premoženje tega sklada je znašalo 70.245 K 55 v. Ustanovni sklad za onemogle obrtnike je imel l. 1908 dohodkov 654 K 75 v., stroškov pa 600 K. Imovinsko stanje je bilo konec l. 1908 14.775 K 15 vin. Zaklad za višjo trgovsko šolo v Ljubljani se je pomnožil l. 1908 za 7810 K 44 v. in je znašalo njegovo premoženje na koncu l. 1908 74.269 K 56 v. Zaklad za pospeševanje malega obrta je prejel 57 K 72 v., izdalo pa se je 974 K. Konec leta 1908 je znašala glavnica še 439 K 14 vin.

ril: Vidiš, prijatelj, osorej se bo treba planinstvu odreči, ker tvoja Katinka pač rada stopica po gladkih alejih, ne pleza pa rada po čerih in pečinah. Potem pa pride tudi dečad! In zakaj bi ne prišla? — In pri tej misli se je Mirko nalahno nasmešnil ter s palcem in kazalcem potipal ondi pod nosom, kjer je pri moških prostor za brke, kjer pa je Mirku štrlelo samo nekaj ostrih kocin. — No in dečadi pa vendar ne moreš vlačiti s seboj po hribovju!

Tako si je mislil in mislil in mislil na pačno. Zato si je pa želel v gore vsaj še enkrat, preden se zveže v zakon.

In odpravil se je. Katinki so se res s solzami zalile oči, ko mu je prtila nahrbtnik na rame, ter ni mu mogla dovolj priporočiti, da naj se pazi čeri in prepadoval na naj nje ne pozabi. Njena mati, prihodnja Mirkova tašča, stara Ambroška pa je še druge nevarnosti imela na misli. Spominjala ga je, da je ženin, in opominjala, da naj ženinemu stanu ne dela sramote. In po svoje je imela prav tudi ona. Vedela je namreč, da planinsko kočjo na Strmici oskrbuje Ježunka in njena hčerka Marica. Staro Ježunko je pa že od nekdaj črtila, zlasti hudo od takrat, ko je bila seznanila, da ji je rajnega moža premočila. Bog mu daj dobro! Njemu je pač odpustila, a Južunki odpustiti ne more. Sicer se ni bala, da bi Mirko za staro znorel; to ne, ker stara je bila že vendar preveč v letih. Toda spoznal bi se lahko, da bi se dal preslepiti od mlade, ki je takisto polna

Poročevalec predlaga, da se račun imenovanih zakladov odobri in predloži po deželni vladi ministrstvu v potrditev in da se votira absolutorij.

Svetnik Pammer izjavi v imenu Nemcev, da smatra odobritev računa za izrek zaupanja predsedstvu, česar pa on in njegovi pristaši posebno z ozirom na že navedeno in pa nato, da izmed njih ni bil nihče izvoljen za revizorja, ne morejo storiti, zato bodo glasovali proti.

Predsednik: Računi so bili vendar razpoloženi na vpogled!

Klerikalna blamaža.

Svetnik Kregar je pametna glavič, ve kdaj si lahko človek napople blamažo na glavo, zato je tudi pri tej točki lepo izginil iz dvorane in prepuštil bojno polje svojemu »šildknapu« — Ložarju.

Svetnik Ložar: V imenu našega kluba izjavim kakor je izjavil predgovornik z ene strani, da ne odobrimo proračuna (!), ker ne zapamto predsednika.

Predsednik predvsem pojasni g. svetniku Ložarju, da se tu ne gre za proračun, temveč za račun preteklega leta, in da se mu zdi jako čudno, da odklanja ta račun, ki ga je odobrili tudi revizor — pristaš njegove stranke.

Svetnik Ložar je sicer uvidel, da je blamiral sebe, še bolj pa svojega tovariša, revizorja, svetnika Velkavrhja, kateremu je s tem izrazil svoje nezaupanje, ali končno pa je le še enkrat izjavil, da bo glasoval proti. Sveda ni manjkalo smeha pri tem »spasus«.

Predsednik odredi glasovanje in konstatira, da je 11 glasov bilo za poročevalcev predlog, 6 pa proti.

Svetnik Ložar, misleč, da so klerikalci vsi glasovali proti: »Devet proti!«

Predsednik: Šest, saj sem preštel.

Svetnik župan Hribar: Ali je Ložar predsednik, ali Lenarčič?

Enako, kakor prvi del predloga, je bil tudi sprejet drugi del, votirajoč absolutorij z 11 glasovi.

VII.—IX. Prošnje za podpore.

Po poročilu tajnika dr. Murnika se na predlog združenih odsekov dovoli deželni zvezi obrtnih zadrug kranjskih 300 K podpore v svrhu pokritja stroškov pri ustanovitvi novih zadrug, preureditvi kolektivnih in strokov. zadrug, ustanovitvi okrajnih zvez, prireditvi poučnih tečajev itd. Za predlog so glasovali le nar.-napredni člani zbornice.

Na prošnjo šolskega odbora za vzdrževanje obrtnih nadaljevalnih šol v Ljubljani, ki hoče te šole popolnoma urediti, kakor pač sedaj zahteva moderni čas, za kar pa rabi okrog 4000 K, se sklene, da zbornica sicer dovoli zvišanje podpore za 600 K, a se ta svota ne izplača takoj, temveč postavi v proračun prihodnjega leta, ker se preosnova šol izvrši tudi šele proti koncu leta.

Prošnja bolniške blagajne obrt. pomožnih delavcev obrtne zadruge na Bledu za podporo v pokritje ustanovnih stroškov se po poročilu svetnika Pammerja zavrne in obenem se klene, da zbornica take prošnje, ker stvar ne spada v njen delokrog, principiarno odklanja.

X. Reforma hišnega davka.

Zbornični tajnik dr. Murnik je podal daljše poročilo o reformi hišnega davka. Vlada sicer še ni predložila iznova te predloge držav-

nemu zboru. Treba pa je v varstvo industrije in obrti dvigniti glas proti temu, da bi se v eventual. novi predlogi tako prezirali interesi industrijalnih in obrtnih krogov, kakor so se v prvi svoj čas državnemu zboru predloženi predlogi. Zlasti je nesprejemljiva nova kategorija poslopnega davka, takozvani hišni vrednostni davek, ki bi obdačil mnoga, sedaj poslopnega davka sploh prosta obrtvališča, druga pa vobče izdatneje z davkom obremenjal, nego so bila doslej, in to ne le velike tovarne, temveč tudi obrtvališča srednje, da celo manjše obrti. Zbornica je soglasno sklenila obrniti se v smislu poročevalcevih izjavanj do finančnega ministrstva, da v novi predlogi vpošteva koristi industrije in obrti in da novi načrt, predno ga predloži državnemu zboru, pošlje zbornicam v izjavo.

XI. Skrbstvo za pridobitno mladino.

Vlada je poslala zbornici dopis, v katerem želi podatkov, kako bi bilo mogoče najbolje uvesti skrbstvo za vajece obeh spolov, da se jih obvaruje zanemarjenja. Ministrstvo javnih del priporoča v to svrhu napravo vajejskih domov, kjer imajo vajejski stanovanje in hrano, potem vajejska zavetišča in končno zabavne in poučne priredbe. Zbornica se je informirala vsestransko in prišla do prepričanja, da je naprava vajejskih domov mogoča samo v Ljubljani, kjer bi se take naprave obnesle prav dobro. Dvoje zavetišč že obstoji v Ljubljani in je pričakovati od njih najboljših uspehov. Taka zavetišča bi se obnesla tudi dobro v drugih mestih, kakor pravijo tozadevna poročila. Posebno priporočljiva pa so zabavna in poučna predavanja, katerih lepi uspehi se kažejo zlasti v Krškem, kjer se učiteljstvo živo zanima za to stvar. Enako se topla priporočila tudi drugim okrajem. Zbornica uvidi potrebo, da se v tej zadevi skliče anketa vseh prizadetih faktorjev, da se stvar uredi sistematično. Zbornica sklene celo akcijo gmotno podpirati v izmeri razpoložljivih sredstev.

V zadevi trgovinskih pogodb z balkanskimi državami.

Z ozirom na tozadevna predsednikova izvajanja v začetku seje predlaga zbornični tajnik sledečo resolucijo:

Stroške novih trgovinskih pogodb, ki jih je sklenila Avstro-Ogrska s srednjeevropskimi državami, nosi industrija in trgovina. Uživajoča glede teh držav izdatno manjše carinsko varstvo nego poljedelstvo, prikrašana tu v svoji eksportni zmoglosti na korist izvozu agrarnih produktov, je smela industrija in trgovina pač pričakovati odškodovanja v trgovskih pogodbah z balkanskimi državami. Toda na eni strani se je njun položaj nasproti Balkanu še poslabšal s tem, da je predvsem vsled pretiranih zahtev agrarcev nastopilo brezposledno razmerje s Srbijo, na drugi strani pa so sedaj, ko se je po preteku celih dveh let po mnogih ovirah posrečilo doseči sporazum z Rumunsko ter stojimo pred parlamentarno razpravo trgovinske pogodbe s to državo, agrarni krogi zopet pričeli agitacijo proti tej pogodbi, dasi ni neugodna zanje in dasi le deloma izpolnjuje želje industrije.

Tudi naš zbornični okraj je vreden balkanski trg že sedaj in bo še važnejši v prihodnosti. Za boljši obstoj, za večji razvoj naše industrije in trgovine je treba z balkanskimi državami sklepati trgovinske pogodbe, ki jih je sklenila Avstro-Ogrska s srednjeevropskimi državami, nosi industrija in trgovina. Uživajoča glede teh držav izdatno manjše carinsko varstvo nego poljedelstvo, prikrašana tu v svoji eksportni zmoglosti na korist izvozu agrarnih produktov, je smela industrija in trgovina pač pričakovati odškodovanja v trgovskih pogodbah z balkanskimi državami. Toda na eni strani se je njun položaj nasproti Balkanu še poslabšal s tem, da je predvsem vsled pretiranih zahtev agrarcev nastopilo brezposledno razmerje s Srbijo, na drugi strani pa so sedaj, ko se je po preteku celih dveh let po mnogih ovirah posrečilo doseči sporazum z Rumunsko ter stojimo pred parlamentarno razpravo trgovinske pogodbe s to državo, agrarni krogi zopet pričeli agitacijo proti tej pogodbi, dasi ni neugodna zanje in dasi le deloma izpolnjuje želje industrije.

Tudi naš zbornični okraj je vreden balkanski trg že sedaj in bo še važnejši v prihodnosti. Za boljši obstoj, za večji razvoj naše industrije in trgovine je treba z balkanskimi državami sklepati trgovinske pogodbe, ki jih je sklenila Avstro-Ogrska s srednjeevropskimi državami, nosi industrija in trgovina. Uživajoča glede teh držav izdatno manjše carinsko varstvo nego poljedelstvo, prikrašana tu v svoji eksportni zmoglosti na korist izvozu agrarnih produktov, je smela industrija in trgovina pač pričakovati odškodovanja v trgovskih pogodbah z balkanskimi državami. Toda na eni strani se je njun položaj nasproti Balkanu še poslabšal s tem, da je predvsem vsled pretiranih zahtev agrarcev nastopilo brezposledno razmerje s Srbijo, na drugi strani pa so sedaj, ko se je po preteku celih dveh let po mnogih ovirah posrečilo doseči sporazum z Rumunsko ter stojimo pred parlamentarno razpravo trgovinske pogodbe s to državo, agrarni krogi zopet pričeli agitacijo proti tej pogodbi, dasi ni neugodna zanje in dasi le deloma izpolnjuje želje industrije.

je bil doma na dopustu. Ker Mirko je bil državni uradnik in je imel postavno izgovorjen dopust za par tednov na leto.

Tega Mirkovega nagnenja, ki ga je imel za gostilne, pa Ambroška in njena hčerka Katinka ali nista dovolj dobro poznali ali pa nista poznati hoteli. Dejstvo je, da nista mogli verjeti, da bi sama zaradi pi-jace tako pogosto k njima zahajal. »Nekaj že tudi zaradi mojega dobrega vina«, si je prigovarjala Ambroška; »vendar pa, če me skušnja ne moti, nič manj zaradi Katinke. To je brati že iz njegovih pogledov, ko se z njo pogovarja. Sicer je res, da Katinka ni nič bogve kako mlada, toda tudi Mirko ni več mladenič, da bi si igral s pozreti. Med njima je ravno pravo starostno razmerje, da bosta lepo v zakonu živela, ne da bi se bilo bati izvenzakonskih skokov od desne ali leve.«

In pri tem se je spomnila tistega prekladanega znanja med njenim rajnim in Ježunko ter izvil se ji je iz prsi globok vzdih. »Bog mu odpusti! Jaz sem mu že; Ježunki pa ne;« je rekla sama pri sebi in potem nadaljevala: »To je kajpada res, da Mirko nekoliko preveč ljubi pijačo! Toda ko stopi v zakon, pride tudi v redne razmere. Za to bo že Katinka skrbela; vsaj jo poznam. Pa lepo plačo vleče na mesec, na stara leta pa bo dobil pokojnino. To pa, mislim, že tudi odtehta kako marogo, ki je najti na njem.« Tako premišljevala je prišla Ambroška do sklepa, da bi Mirko ne bil napačna partija za njeno Katinko.

državami trgovinskih pogodb, v katerih bi bili v zadostni meri vpoštevani upravičeni industrijalni in trgovski interesi. Zbornica mora zagledati predvsem izreči globoko obžalovanje, da enostranski ozir na agrarne kroge preprečuje sklep pogodbe s Srbijo ter mora z vso odločnostjo zahtevati, da se čimprej dožene pogodbeno razmerje z balkanskimi državami, ob katerem bodo industrijalni eksportni interesi zadostno varovani. Ta zahteva je tem upravičenejša, ker je brez dvoma osiguranje in razširjenje možnosti industrijalnega izvoza tudi na korist poljedelstva. Važen odjemalec poljedelskih pridelkov je industrijalni delavec: čim manj dela ima industrija, tem manj ima delavcev, tem slabše jih plača, izseljevanje se množi — tem manj in slabši odjemalcev pa ima tudi poljedelec za svoje pridelke. Malo trenutno korist pri ceni, ki bi jo morda povzročila preprečitev uvoza poljedelskih produktov, visoko odtehta trajni dobiček, ki ga bi imel agrarni producent ob večjem številu industrijalnega delavstva, živečega v boljših gmotnih razmerah ter imajočega večjo kupno zmoglost. Omejitev industrije v možnosti razpečevanja blaga ovira razvoj industrije in trgovine, se mora naposled maščevati tudi na poljedelstvu.

Agitacija agrarnih krogov, kratkovidno videčih svojo korist edino le v zaključitvi mej proti uvozu agrarnih produktov, pa je zlasti neumljiva proti pogodbi z Rumunsko: v ne znatni meri izvaža naša država na Rumunsko tudi konje, kože, klavno živino, leseno blago, kar je brez dvoma pred vsem na korist kmetijstvu in gozdarstvu.

Po vsej pravici smemo torej zahtevati, da vlada vse moči in ves upliv zastavi v to, da se pospeši tudi za zboljšanje političnih odnosov Avstrije z balkanskimi državami potreben sklep trgovinskih pogodb s temi državami, pred vsem pa, da se krepko upre akciji agrarnih krogov proti pogodb z Rumunsko ter se energično zavzame za hitro in dobro rešitev v državnem zboru.

Svetnik Pammer odklanja resolucijo, češ, da se ne strinja s prejšnjim sklepom, da se stvar ni godna in se še ne spravi v javnost.

Zbornični tajnik pripominja da se že prihodnji teden vrši skupno posvetovanje trgovskih zbornic v tem smislu in da osrednje mesto želi, da zbornice vsaka zase že prej store svoje sklepe, vsled česar je stvar nujna in jo je treba čim prej rešiti.

Svet. župan Hribar toplo priporoča sprejem resolucije, kajti mesta so že itak dovolj oškodovana vsled pritiska agrarcev in je le želiti, da se čim prej sklenejo trgovinske pogodbe z balkanskimi državami, od katerih bode imela koristi tudi trgovina in obrt, torej meščansko prebivalstvo. Predsednik priporoča soglasen sprejem resolucije, kajti le tedaj ima resolucija res kaj upliva, ako je sprejeta soglasno.

Končno je bila resolucija sprejeta soglasno.

Proti zvišanju davka na pivo.

K besedi za nujni predlog se oglasi svet. župan Hribar, ki izjava, da namerava finančni minister v svrhu sanacije nesrečnega finančnega položaja dežel uvesti znatno povišanje davka na pivo in žganje, zlasti bi se zvišal davek na pivo.

Pa tudi Katinka je prišla do istega sklepa kot mati, če tudi iz drugih razlogov. Njej je namreč v prvi vrsti bilo za zakon kot zakon. Po njem je koprnela kakor riba po vodi. In kar je največ vredno, njeno navdušenje zanj je bilo popolnoma pristno, bolj pristno celo kakor rožnata barva njegove lica. Umevno, ker ji je navdušenje prihajalo naravnost iz srea, rožnatost svojega lica pa je kupovala v drogeriji. Tako da je neredko imela trenutke, ko si je na tihem želela: Naj bi zdajle prišel kdorkoli, kar vzela bi ga! In to iz prepričanja vsililo hrepenenje ji je vrh tega še podžigala misel, da so se njene vrstnice že vse pomozile. Pa res, kar po vrsti vse: Bobenčkova Leni, Fratova Mara, Brlezova Lina in druge, čeprav vse skupaj niso imele toliko lepote in toliko dote ko ona, Katinka.

In kaka sreča jim je sijala z obraza, ko so bile neveste! Kar dočakati niso mogle, da je duhovnik tisto vprašanje izgovoril do konca, tisto nepotrebno vprašanje: Ali je tvoja resnična volja stopiti v zakon? Vsaj Bobenčkova Leni se je že kar vmes oglašila in tudi Fratovi Mari bi bil odgovor skoraj ušel, preden je duhovnik končal vprašanje. Brlezova Lina, oh ta koketa! je res nekaj pomišljala, prej ko je rekla svoj »da«; pa le ker je koketa in pa ker je je sama počasnost. To je pribito, da ni prijetnejšega, kakor je zakon. Glejte, in ravno ona, petične Ambroške lepa Katinka, naj njegovih naslad ne okusi! Kaka sramota za njo in pa kaka nesreča!

(Dalje prihodnje.)

Ako se to zgodi, bo predvsem najbolj prizadeto delavstvo, mali obrtniki, sploh meščansko prebivalstvo. Obenem bi pa bila tudi prizadeta pivovarska industrija. Pivo je sicer ena tistih opojnih pijač, ki ima v sebi najmanj alkohola, torej ne gre tu državi za boj proti alkoholu, pač pa se je bati, da bo posledica zvišanja davka na pivo, da se bo med delavstvo itd. razširilo žganje. Srečni moramo biti, če ljudstvo pije pivo, ne pa žganja, saj vidimo, kako se je žganje silno razširilo na kmetih, da morajo oblasti že z zakonitimi sredstvi posezati vmes. V interesu ljudskega zdravstva je, da se pivo preveč ne podraži. Ravno tako pa je tudi naša dolžnost, da ščitimo našo veleindustrijo, katere imamo itak malo. S povišanjem davka na pivo bi se znižal konsum piva in s tem bi bile hudo prizadete naše pivovarne. Treba je torej, da se tudi naša zbornica zavzame za stvar in opozori trgovinsko ministrstvo na posledice zvišanja tega davka. Zato nujno predlaga sprejem sledeče resolucije:

Trgovska in obrtna zbornica za Kranjsko smatra povišanje davka na pivo za silno oškodovanje davkoplačevalcev konsumentov, pa tudi veliko nevarnost za pivovarniško industrijo.

Nujnost in predlog sta bila soglasno sprejeta.

Nato zaključil predsednik javno sejo ob 7. uri 30 minut. Sledi tajna seja.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 24. maja.

+ Hribar hoče razbiti slovo avstrijskih Slovanov. Tako trdi »Slovenec« preteklo soboto. Kdor ta list pazno čita, našel je v njem večkrat trditve, da državni poslanec Hribar na Dunaju nič ne velja, in da se zanj nihče ne meni. Kako je torej tak malovreden poslanec v stann razbiti slovo avstrijskih Slovanov? Taka logika umljiva je menda le omejenim »Slovenčevim« čitateljem. V isti sapi pripoveduje pa »Slovenec« tudi, da poslanec Hribar, kadar pride na Dunaj, lazi in klečeplazi od urada do urada ter mu očita, da to ne pristoja članu opozicijskega slovenskega bloka. Vsekakor je nova iznajdba »Slovenčeva«, ako poslanec očita, da se v interesu svojih volivcev ne plaši mnogih potov in ne izgube časa, ki jo provzroča hoja od urada do urada. Sicer »Slovenec« sam ne more trditi, da bi Hribar ne bil opozicijski, dasi bi to končno njegovi bratci tudi verjeli. A vprašamo ga, od kedar pa je izrečeno načelo, da mora opozicijski poslanec popolnoma pozabiti svojih volivcev, saj je dr. Susteršič, ako smemo »Slovenec« verjeti, sam tako hud opozicijski poslanec, da vsak dan vsaj enega ministra pohrusta, a izposloval je vendar za gospodarsko organizacijo klerikalne stranke tako izdatno podporo od ministrstva, da se je njegovi stranki ne po krivici nadelo ime »plačane opozicije«. Vprašamo »Slovenca«, zakaj se pa Susteršič in njegovi oprode ne izogibljejo ministrstva, zlasti dr. Susteršič, ki se neprestano dalje proglašati za prvega in najimenitnejšega voditelja sedanje slovenske opozicije. — Na insinucijo »Slovenčeva«, da se morebiti ob obiskih poslanca Hribarja raznih dunajskih uradov, spletajo neresnice proti dunajski delegaciji »Slovenske Ljudske Stranke«, se nam zdi odveč odgovarjati. Ali sodi »Slovenec« v tem oziru po spletkarjenju slovenskih klerikalnih poslancev in njihovega načelnika proti narodno-napredni stranki?

+ Terseglavovo resnicoljubje. V poročilu o zadnji seji trgovske zbornice poroča Terseglav »Slovenec« namenoma, da je župan Hribar v zbornici izjavil, da ni podpisal zadnje pogodbe z Nemci, ampak le prejšnjo. Kakor je vse poročilo »Slovenčeva« hudobno zavito, tako je tudi ta izrek, ki ga podtika županu Hribarju. Župan Hribar teh besed ni izrekel, temveč je le pojasnil, da stoji njegov podpis na enem izvodu pogodbe, ne pa na drugem izvodu, ki ga hrani narodno-napredna stranka. Opozarjal je pa pri tej priliki vnovič, kakor že dne 19. februarja 1909, da se je dogovora držal in da bi se ga bil držal tudi, ko bi prvega izvida podpisal ne bil.

+ Klerikalna politična morala. Oba sta se oglašila v zadnji seji »Trgovsko - obrtno zbornice« — leader Kregar in enfant terrible Ložar. In soglasno sta zahtevala politične morale! — Kakšne pojme imata ta dva gospoda o morali v politiki, ne vemo. Bržkone ne segajo pregloboko v njun intelekt. Ko bi torej zahtevali, naj nam stvar pojasnita, spravili bi ju brez dvojbe v veliko zadrego. Zato jima pa dajemo prav cen a dober svet, vprašat naj gresta deželnega

(Dalje v prilogi.)

glavarja Šukljeta ali pa ministra in spe ali vsaj eum desiderio: dr. Susteršiča. Če enega ali drugega dobimo pri dobri volji, utegneta jima o politiki morali dati koristno lekcijo. Saj je o prvem znano, da se drža načela: politik korakaj hladnokrvno preko mrtvecev, o drugem pa, da mu velja v politiki za najvišji zakon namen, kateri seveda posvečuje sredstva. Mi imamo pač o politični morali svoje mnenje; mnenje namreč, da značajan politik ne spreminja svojih nazorov in ne menjava svojega prepričanja tako, kakor menjava mo telesno perilo. Poleg tega se nam zdi, da je tudi v politiki treba ho netnosti vsaj v toliko, da se nasproti stranki ne podtika namenov, katerih nima. Toda, ko bi se Kregar in Ložar po naših naukih hotela ravnati, bi prav lepo naletela. Saj klerikalec z največjim veseljem sprejemajo transfuge. Saj jim je v političnem boju vsako — tudi najostudnejše sredstvo — dobro. Kdo se ne spominja, kako so nam podtikali, da hočemo razrušiti vsako zakonsko življenje ter da hočemo cerkve spremeniti v plesišča, da celo v hleve. Komu je neznan, kako se v politične namene zlorablja leca in izpovednica. Še pred nedavnem je neki župnik na Stajerskem s prižnice oznanil, da je kmetom slana vzela vse prideleke zato, ker so šli na dr. Plojev volilni shod in da jih bog kaznuje še hujše, če ga bodo volili. — O te klerikalne politične morale!

+ **Shod v Mostah.** Včeraj dopoldne je imela narodno - napredna stranka v Mostah javen shod, ki se ga je udeležilo nad 100 volilcev. Predsednikom je bil izvoljen G. Zakotnik, ki je zborovalce prisrčno pozdravil. Prvi govornik dr. Zerkjav se je pečal s šolskim vprašanjem v Mostah. S tem, da se je šola postavila na polje, se je hotelo vsem ustreči, a ustreglo se ni nikomur. Sedaj pomaga napredna Ljubljana, ki dovoljuje prostovoljno, da sme 251 otrok iz Most v ljubljanske šole. Nujna potreba je, da se v Mostah najame prostor za paralelke. Potem se bo izkazalo, da stavba na polju nima pomena. Izgubo bo pokriti vsaj deloma z darov, kakor se to že zdaj godi. Klerikalizem, ki je strupen sovražnik šoli, po vsi deželi tiho ščuje zoper šolstvo. Moste so častna izjema, kajti prebivalci goré za dobro uredbo šolstva. Da je šolska zadeva v Mostah tako zavožena, temu globlji vzrok je, da se je odločalo z neke strani, ki ni na stvari bila tako zainteresirana, kakor so očetje in davkoplačevalci. Kjer misli da občino kdo izven nje, tam se vselej zgode napake. Zato je voliti samostojne napredne može. Govornik je končno omenil, da izgine nevarnost nemškega »šulferajna«, čim bo stala slovenska šola v Mostah samih, treba pa tudi šolskega vrteca v tem delavskem kraju. (Odobravanje). Dr. Tavčar je slavil napredek Most, kar se zunanosti tiče, prav tako se je moral tudi duševno izvršiti preobrat. Da bi se volitve v Mostah delale, kakor kaplani velevaljo, se mu zdi v napredujočem kraju nemogoče. Kakor povsod drugod vam agitujejo 1. z vero, 2. s hvalisanjem svojega gospodarstva. Kako je z vero, najbolj priča izrek dr. Pegana v Mostah, da je S. L. S. vseeno, če kdo hodi v cerkev in kaj veruje, samo da je prišast njihove stranke. Glede gospodarstva pa imate v propali »Zeljarski zadrugi« v Smartnem najlepši dokaz o klerikalnih zmoglostih. Moste in Ljubljana morajo živeti v prijateljstvu. Da je to prijateljstvo koristno, kaže šolsko vprašanje, a tudi vodovodno vprašanje in razsvetljava moreta biti ugodno rešena le, če se bosta napredna Ljubljana in napredne Moste dobro razumeli. Bila bi škoda za Moste, če bi tam zavladala stranka, ki hujska proti Ljubljani. Tukaj je treba, da gremo vsi skupaj, ki smo napredni, da se ne ugnježdi klerikalizem. (Zivahno odobravanje.) Nato je ostal neki Orazem trdeč, da je bil že v vseh Orazih, pri klerikalcih, socijalistih in naprednjakih. (Smeh.) Kar sta govorila govornika, vsemu da prav, tudi on je tega mnenja. (Smeh.) Klici: Pri Oražmu ste pa drugače govorili! Med silnim smehom je Oražem končal. Kaj je hotel, ni jasno, sodili so vsi, da ga je imel nekoliko pod kapo. Oražem je sorodnik županskega kandidata Oražma, sam pa hoče postati občinski tajnik ali kaj podobnega. Bil je res v vseh strankah. Nihče ga ne smatra za resnega. Govorili so nadalje g. Tonija, ki je pozivljal na delo za napredne kandidate, dalje g. Verovšek, ki je kot zastopnik vodnatskega političnega društva obetal pomoč sosedov in povedal, da klerikalci trošijo po Zeleni jami laž, da nihče ne dobi nobene podpore več, kdor ne voli klerikalno. (Posamezne slučaje bo treba ovaditi sodišču!) G. Predovič je govoril o šoli ter poudarjal, da je glavna stvar, da se izvolijo pametni samostojni može. Konečno je g. Lauter pozivljaj na odločen boj proti klerikalcem. Pri

teh volitvah se bo izkazalo, ali so Moste klerikalne. Barva mora na dan! Slišali smo obljube dr. Susteršiča in Dimnika, storila pa za Moste nista prav nič. Volimo napredne može iz svojih vrst. (Burno odobravanje.) Nato je predsednik zaključil shod, ki se je izvršil na splošno zadovoljnost. Zivele napredne Moste!

+ **Ustanovni občni zbor naprednega političnega in gospodarskega društva za logaški okraj,** na katerem je poročal g. odvetnik dr. Fran Novak iz Ljubljane, vršil se je ob ne pričakovano veliki udeležbi včeraj pri g. Lenasiju v Gor. Logatecu. Došlo je krog 200 samih odličnih mož zaupnikov iz vsega Logaškega okraja, Žiberš, Rovt in Hotederšice. Predsedoval je g. J. Siherl, spediter v Gor. Logatecu. Govor g. dr. Novaka je bil burno aklamiran; govornik je primerjal socijalnodemokratske in klerikalne organizacije z narodno-naprednimi, slikal na kratko politično delovanje nasprotnikov ter pozivljaj navzoče h gospodarski in politični emancipaciji od nemških za vodov in klerikalnega terorističnega vodstva ter k pristupu narodno-napredni organizaciji. Vsi navzoči so takoj pristopili kot člani. Obširneje poročilo, sosebno o izidu volitev, ki so se kasneje vršile, nam je obljubljeno.

+ **Shod narodno - napredne stranke v Ilirski Bistrici** se je včeraj zadovoljivo izvršil. Udeležba sicer zlasti iz okolice ni bila taka, kakršna bi bila — lahko brez prevelikega truda lokalnih faktorjev, toda za prvi početek smo lahko zadovoljni. Zbralo se je vendarle nad 50 odličnih narodnih mož — častno bil je zastopan: St. Peter — ki so pazljivo sledili izvajanjem obeh odposlancev in govornikov strankinega vodstva, dr. Trillerja in dr. Sviglja ter so jima glasno pritrjevali. Predsedoval je shodu bistriški župan G. Domlađić, c. kr. vlado pa je zastopal g. okrajni komisar Menčinger. Dr. Triller je govoril o splošnem političnem položaju, ter je zlasti neusmiljeno razkril grdi švindel, katerega uganja klerikalna stranka z znano taktično zvezo bišve narodno - napredne deželnozbornske delegacije z nemškimi veleposelniki. Dr. Svigelj pa je v živahni besedi slikal potrebo tesnejše lokalne organizacije stranke v vsakem posameznem sodnem okraju, ker najnovjeje izkušnje pričajo, da je po krivdi klerikalne stranke nemogoče vsako paralelno delovanje tudi le v najvitalnejših narodnih vprašanjih. Zategadelj je stroga in neizprosna kontrola dobro organizovane narodno - napredne stranke edino pravo orožje zoper strankarsko strahovladu, ki se žali bog udomačuje v naši deželni hiši. — Upamo za trdno, da seme našega dela tudi v zavednem bistriško - trnovskem okraju ni palo na nerodovitna tla in da bo o tem prav v kraiknem pričala ustanovitev »Političnega in izobraževalnega društva« tudi za ondotni okraj. Na delo torej somišljeniki!

+ **Nemški realci so opljuvali slovensko trobojnico.** V petek dopoldne so nemški realci pod vodstvom profesorja Wernerja na grajskem dvorišču na Gradu iztrgali nekemu učencu slovensko zastavico, jo vrgli na tla, jo teptali in pljuvali nanjo. Profesor Werner je videl tla dogodek in mirno trpel, da so si njegovi dijaki na tako nesramen način ohladili svojo jezo nad slovensko trobojnico, ki je obenem zastava vodine Kranjske. Vprašamo šolsko oblast, ako hoče poskrbeti popolno zadoščenje za žaljenje slovenske in deželne zastave? Pričakujemo z vso gotovostjo, da bo poklicala na odgovornost tako prof. Wernerja, kakor tudi njegove dijake ter jih eksemplarično kaznovala. Prešernosti nemških pobalinov na realki in potulhi, ki jo dajejo gotovi profesorji tem pobalinom, mora enkrat biti konec!

+ **Fesi — prepovedani.** Na obeh ljubljanskih gimnazijah so v soboto prepovedali dijakom nositi fese. Vračajo se torej lepi policijski časi, ko so kar na cesti aretovali ljudi, ker so nosili dolge lase ali z usnjem obrobjene hlače, in ko je bil širok klobuk dokaz revolucionarnega mišljenja. Fesi je, kakor smo že omenili, službeno pokrivalo v enem delu c. in kr. armade in narodna noša v Bosni in Hercegovini, torej v dveh deželah habsburške monarhije. Kaj nevarnega ali demonstrativnega torej v njem ne more biti. C. kr. modrijani pri deželnem predsedništvu menda pravijo, da se s fesi kaže prijateljstvo do Srbov. Pa to je bedarija, kajti v Srbiji in v Črni gori sploh nihče ne nosi fesa, kakor tudi ne na Bolgarskem. Če se že hoče fesu po vsi sili pripisati kak pomen, more imeti kvečjemu ta pomen, da izraža solidarnost z Bošnjaki, simpatije do c. in kr. armade, ki nosi fesi in veselje nad aneksijo. In to se pri nas prepove! Seveda izvira ta deželnovladna odredba iz same zlobnosti zgolj iz nagiba dražiti in šikanirati ljudi.

+ **Starostno zavarovanje zasebnih uradnikov in Sloveni!** Sten dnevnim redom se vrši v Ljubljani v sredo dne 26. maja t. l. ob pol 9. uri zvečer v salonu meščanske pivovarne Sv. Petra cesta št. 47 javen shod. Poročata gg. Silvester Škerbinec in dr. Gregor Žderjav. Predmet zborovanja je odlične važnosti za službojemalce, ki so podvrženi zavarovanju, in njihov delodajalec. Uredba in izvedba penzijskega zavarovanja pa je tudi dalekosežnega narodnopolitičnega in gospodarskega pomena. Trde krivice se gode slovenskim interesom pri tej stroki zavarovanja in potrebno je zategadelj, da na javnem shodu dvignemo protest proti obstoječim nevzdržnim razmeram in zahtevamo zase pravice, ki nam gredo. Na polnoštevilno udeležbo vabi »Narodni odbor«.

+ **Dr. Tuma v Zagorju ob Savi.** Javen shod, sklican po soc. demokratski stranki, ki je bil vzlic dejstvom, da so poklicali goriskega generalismusa dr. Tuma, ter da so cel teden agitirali s skrajnim terorizmom, primeroma slabo obiskani. Če Čobal ni v stanu pribornati na Tumovske shode več kot 180 otrok, žena, nemčurjev in sodrugov, je jasno razvidno, da sodrugarstvo v Zagorju leti navzdol. Da je dr. Tuma konfuzen, smo vedeli, a da je tako neroden, tega si ni mogel nihče predstavljati. Ko je po celournem govoru, kateremu pa ni skoro nihče izven nemčurjev pritrjeval, niti sami sodrug ne, je dobil besedo tajnik »NDO.« S. Škerlj, dasi je dr. Tuma direktno pozival sodrugom v spomin fizično moč, je zavladala med navzočimi skrajna napetost. No, prepričevalne mu oporekanju, s katerim je Škerlj dr. Tuma izpodbil njegove neslanosti, je sledila splošna poparjenost, katera kar ni hotela več izginiti se shoda. Dr. Tuma je pač doživel v Zagorju vse kaj drugega, nego je pričakoval. Natančneje poročilo o shodu priobčimo po stenografskem zapisniku našega poročevalca.

+ **Zalski kaplan V.,** tako se nam piše iz savske doline, se je ljudem s prižnice ginjeno zahvaljeval, da so ob zadnjih deželnozbornskih volitvah izvolili same »dobre katoliške može« ter tako obvarovali škode sv. vero; onim pa, ki tega niso storili, je podelil milostno absolucijo. V kaj se dandanes vse ne izrablja cerkev.

+ **Celjski Nemci** so učitelja A. Aistricha, ki si je osmelil, imeli o pristnosti nemštva svoje posebne misli, in ki se je celo predrznil kandidirati za deželni zbor napram rene gatu Wehnaggu, pozvali, da ima odslej odložiti vsa častna mesta pri nemških društvih. Obenem so pa svojem glasilu »Deutsche Wacht« izjavili, da Aistrich od zdaj naprej sploh nima več kaj iskati v nemški družbi celjski. Zloglasna celjska komora dala ga je torej na indeks in posledica temu bo, da bode mož prej ali slej moral ostaviti »pristno« — nemška tla staroslaven Celeje. Heil Cilli! — »Allddeutsch« torej v Celju nima več pravde veljave. — Ubogi Aistrich!

+ **I. slovensko društvo perotinarjev in rejcev vseh malih domačih živali** v Ljubljani priredi v soboto, dne 5. junija ob 8. uri zvečer v dvorani »Mestnega doma« v Ljubljani javno predavanje o perotinarstvu, opremljeno z zanimivimi skiptičnimi podobami, ter drugi dan to je v nedeljo, dne 6. junija 1909 ob polu 10. zjutraj v hotelu »Ilirija«, Kolodvorske ulice št. 22 v Ljubljani svoj III. redni občni zbor. Ker bode ta predavanje in občni zbor velevažnega pomena za nadaljni uspešni razvoj prepotrebne; prvega in edinega slovenskega društva za perotinarstvo in malo živinorejo, vabi odbor vse slovenske maloživinorejce, da se predavanja in obnega zboru tembolj zanesljivo udeležijo, ko jim je v to sedaj podana ugodna prilika, ker se je društvo ravno v boljšo priročnost svojim članom preselilo iz oddaljene Trziča v osredje naše mile slovenske domovine, v — belo Ljubljano.

+ **Na shodu ljubljanske krščansko - socijalne politične organizacije** dne 2. maja t. l. se je dotaknil g. prof. Jarc med drugim tudi protesta slovenskih veterinarjev proti imenovanju g. Legvarta živinorejskim nadzornikom. Ker so bile njegove tozadnevne trditve deloma zlagane, deloma tendenciozno zavite, jih je treba pojasniti. Trdil je, da smo zamolčali, da je prevzela država plačevanje — Legvarta in da je to velik dobiček za državo. Res je, da bi bil to velik dobiček in nihče bi ne bil tega bolj vesel nego slov. veterinarji. Toda država ga plačuje samo kot mlekarškega nadzornika, ne pa kot živinorejskega, kot živinorejskega ga plača dežela sama, kar nam je znano od merodajnih krogov in kar bi moral g. prof. Jarc kot dež. odbornik dobro vedeti. Vemo pa tudi, da bi z imenovanjem Legvartovim živinorejskim nadzornikom ne bilo šlo tako gladko, če bi plačevala to mesto država. Govornik se je previdno izognil utemeljiti imenovanje Legvarta živinorejskim nad-

zornikom — zakaj, ve sam morda najbolje — ter je poskusil svojo srečo nas oblatiti na popolnoma drugem polju, namreč na polju mlekarstva, kot bi bili protestirali proti Legvartu kot mlekarju. To je zlobno zavijanje resnice, ker veterinarji nikoli niso protestirali radi imenovanja Legvarta mlekariskim nadzornikom. V Jarčevem govoru se je spet jasno pokazalo ono za Kranjsko tako karakteristično in žalostno dejstvo, da se hoče pri nas po vsej sili pritisniti vsaki strokovni zadevi pečat političnega strankarstva. Tako hoče »besedami« v liberalnih časopisih smo brali« dati resoluciji strankarsko tendenco, da je videti, kot bi ne bila izšla iz strokovnih, ampak zgolj strankarskih nagibov, ker je g. Legvart v zadnjem času menda pristal L. L. S. Društvo pa je strogo strokovno ter izključuje vsako politiko in se obrača v potrebnih slučajih na liste obeh strank. G. Jarc bi bil lahko bral omenjeno resolucijo tudi pri deželnem odboru, kamor je bila poslana, in ne samo v »liberalnih časopisih«. Če pa »Slovenec« poslane mu resolucije ni hotel priobčiti in jo torej g. Jarc ni mogel brati v listu S. L. S., za to pač ne morejo slov. veterinarji. To je stvar uredništva »Slovenca«, od čigar dobre volje in naklonenosti je bilo odvisno, ali objavi resolucijo ali ne. To je vendar jasno! Nadalje nam g. Jarc očita, da smo molčali pri oddaji mesta tržnega nadzornika v Ljubljani, in nam predbaciva, da radi tega, ker je mestni magistrat napreden. To je spet zavijanje resnice! Za to mesto sta se namreč poveljala dva razpisu primerno kvalificirana živinozdravnika. Mestni magistrat ni ničesar zagrešil proti strokovni izbrazbi in živinozdravnikiškemu stanu, zato tudi nismo imeli povoda nastopiti proti njemu. Ni pa naloga našega društva podpirati ali povzročati osebne boje med stanovskimi kolegi, ampak podkrepiti našo solidnost v boju za naše težnje in se pripraviti na delo za proevit dežele, zlasti na polju živinoreje. — Če pa bi bil mestni magistrat oddal to mesto lajiku, morda kakemu Legvartu II., bi bili odločno nastopili proti njemu, ker so tudi tu živinozdravniki edino upravičeni kompetenti in zasedajo ta mesta tudi drugod. V tem slučaju ne vidimo nobene korupcije. Če pa nas g. Jarc opominja, naj pomedemo korupcijo raji pred svojim pragom, sklepamo iz tega, da misli g. Jarc, da smo mi protestirali kot liberalci in očitali korupcijo S. L. S. Toda mi nismo očitali korupcijo S. L. S., jo tudi nimamo pometati pred svojim pragom, ampak smo protestirali samo kot veterinarji — ne na S. L. S. — temveč na dež. odbor, v katerem ne vidimo politične stranke, ampak odbor, ki mu je proevit celokupne dežele nad vse svet, pa naj si že bo te ali one barve. Zakaj se torej g. Jarc dere po shodih in tepta resnice! Njegov govor je pač jasan dokaz, da se hoče dati strogo strokovni zadevi glede živinorejskega nadzornika na Kranjskem popolnoma politično ozadje, ker s tem se upa nerazsodnim ljudem prikriti storjeni greh in se navzgor oprati.

+ **Odbor N. D. O.** ima danes ob polu 8. uri zvečer sejo. Ker je spored velevažen, prosijo se tov. odborniki, da se seje zanesljivo udeležijo.

+ **Našega piva ne marajo.** Povodom stoletnice bitke pri Aspernu so dali vojakom boljše kosilo s pijačo. V belgijski vojašnici se je pri ti priliki dogodil zanimiv slučaj! Neka stotinja v belgijski vojašnici je namreč poslala po pivo v mengiško zalogo, ki je ravno nasproti vojašnici. Vojaki so pivo prevzeli in odpeljali. Čez nekaj časa pa ga pripeljejo nazaj s pristavkom, da ga jim častniki ne puste priti, ker je to »slovenisches Bier«! Tako se izzivajo Slovenci od vojaštva v državi, kjer je baje pravica nad vselj.

+ **Naše mladence, naša nade!** Z veseljem moramo konstatirati, da rodi vzgoja v naši dekliski šoli lepe sadove, kar se kaže pri vsaki priliki. Tako so nedavno na izletih nabrale gojenke višje dekliske šole in liceja znatne prispevke za šolsko družbo sv. Cirila in Metoda. Samo v Bohinju so nabrale gojenke I. a letnika 14 K, a jako lepe prispevke so nabrale v abiralnik tudi gojenke liceja na Smartnetni gori. Čast taki mladeti!

+ **Naši malčki za šolsko družbo.** Pod tem navodilom znanega kamniškega rodoljuba Franceta Steteta so nabrali otročiči: Pepica Koširjeva, Pepica Adamičeva, Tonče Flere, Slavko Grašek, Gustelj in Zinka Fajdiga. Makso Ekslarjev in dr. 5 kg pomarančnih lupin, 30.000 znamk in tri škatle stanjola in svinca. Srčna hvala! — V posnemanje!

+ **Izpraznjena srednješolska mesta.** Od 29. aprila do 20. maja so bili razglašeni sledeči razpisi: Ravnateljstvo mesto: Plan (r. 10. VI.), Znojino (r. 30. VI.), Olomuc (r. 15. VI.).

+ **Verouk:** Praga Mala stran (r. 26. VI.), — Klasična filologija: Dunaj V. (g. l. g. d., 20. VI.), Dunaj (akad. g., 2. mesti za L. G. d., 5. VI.), Buno (g. l. G., 24. VI.) —

Moderna filologija: Dunaj XX. (r. D. Fr., 10. VI.), Dunaj (Fr. Josip. r., D., 10. VI.), Knittelfeld (r. D. Fr., 3. VII.), Göding (r. D. Fr., 30. VI.), Černovice (III. g., d. l. g., 4. VI.), Iglava (dekl. licej, D., Fr., 7. VI.), Gurahumora v Bukovini (g. D. l. g., 15. VI.), Dunaj II. (r. g. fr. d., 30. VI.) — Zgođovina in zemljepisje: Moravska Ostrava (r., 20. VI.), Černovice (III. g., 4. VI.), Iglava (dekl. licej, 7. VI.) — Matematično naravoslovna skupina: Dunaj (akadem. g., 5. VI.) — Prirodopisje: Iglava (dekl. licej, proviz. mesto., 7. VI.) — Prostoročno risanje: Inomost (r., asist. mesto, 30. VI.).

+ **Ključavničarska zadruga** ima za leto 1909 preizkušnje sa pomagalce naslednje dni: 14. junija, 27. septembra in 20. decembra. Dostop k preizkušnji imajo: Zadrughni mojstrov učenci, ki plačajo pristojbino za preizkušnjo 5 K. Vsi, ki ne spadajo k tej zadrugi in bi radi pri tej komisiji preizkušnjo napravili, pristojbino 10 K. Lastnoročno pisanim, kolka prostim prošnjam je priložiti učno spričevalo učnega mojstra in šolska izpričevala z odpustnico. Prošnje se morajo najkasneje 14 dni do preizkušnje vložiti. Natančnejše podatke daje Iv. Pust, načelnik zadruge ključavničarjev, Poljanska cesta 26.

+ **Športni klub** je včeraj priredil izlet po Ljubljani in v Lipz. Izlet se je sijajno obnesel. Udeležilo se ga je na 11 čolnih nad 50 dam in gospodov.

+ **Prememba posesti.** Poštni oficijal g. Karel Mayer je prodal svojo hišo v Levstikovi ulici št. 2 mestnemu učitelju g. Karlu Widru za 38.500 K.

+ **Asfaltni tlak v Šelenburgovi ulici** je popravljen. Zdaj so začeli popravljanje tudi hodnik, ker so na nekaterih krajih šamotne ploščice odstopile.

+ **Kupčijske razmere v Bosni in Hercegovini.** Deželna vlada za Bosno in Hercegovino naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se kupčijske razmere v Bosni in Hercegovini tudi ves čas konflikta s Srbijo niso v nikakršnem oziru neugodno drugačile in da v trgovskih in obrtnih krogih ves čas ni bilo opaziti nobenega vznemirjenja; tem manj je zategadelj tudi sedaj dan kak povod dvomiti o mirnem razvoju kupčijskih razmer v teh provincinah, marveč je nasprotno ravno pričakovati posebnega njih razcveta.

+ **V Mirni na Dolenjskem** je župnik Anton Kocjančič dal napraviti desko in jo na več metrov dolg tram pribiti. Dva možaka sta imela dovolj dela, da sta postavila tram na najbolj očitnem kraju pred vhodom v župnišče. Zdaj se ne upa noben farman v župnišče, ker je na deski z debelimi velikimi črkami zapisano: »Pozor! Prepovedana pot.« Ta deska bi bila prav na mestu, če bi stala pred peklenjskimi vratmi, pred župnišče pa pač ne spada. Ako se pastir boji ovac — kako jih more potem pasti? To je toliko bolj obžalovanja vredno, ker so klerikalne ovce popolnoma podvajale in nečesto pastirja nič več ubogati. In v takih razmerah se je letos enkrat slišalo s prižnice: »Slišim, da se splošno govori o meni, Kocjančiču, grda laž; a jaz vam povem: ni res, jaz nisem kriv — že veste kaj.«

+ **Iz Muljave pri Zatični** se nam piše: Pri nas grade novo cesto. Stavba dela je oddal slavnj deželni odbor popolnoma nesposobnim podjetnikom, seveda klerikalcem. Ti so si pa napravili gostilno, prodajalno za speerijsko in manufakturno blago. Če kupi kak delavec v drugi krčmi ali prodajalni kako stvar, takoj ga ti možakarji odpusté. Ali ve politična oblast, da ti može tržijo in krčmarijo? Ali imajo v to dovoljenje? Naj bi okrajno glavarstvo pregledalo in se prepričalo, koliko delavcev imajo ti 3 možakarji pri delu, in koliko je zglašanih pri okrajni bolniški blagajni v Zagorju? Ali je možem klerikalnega kalibra vse dovoljeno? Ali ne plačujemo mi ravno tako davkov, kakor klerikalci? — Če mi prosimo koncesij, se nam te odrekajo, klerikalci pa smejo obrti izvrševati celo brez koncesij. Ali je glavarstvu v Ljubljani znano, da je tovariš od teh treh podjetnikov že pred 3 tedni streljal z dinamitom in lokalni ogled glede steljanja je bil šele pretečeni ponedeljek. Posvarjeno d ljubstva, da se ne sme streljati brez dovoljenja, se je baje košato odrezal: »Saj sem klerikalci in kot klerikalci mi ne bodo nič storili, kajti tudi vlada je klerikalna.« Tako zaslobno imajo ti možje. Naj od nas kdo kaj takega stori, mu bo gotovo takoj na vratu državna oblast. Torej kje je pravica, na dan ž njo!

+ **Znižane cene šolarjem na državnih železniceh.** Opozarjajo se mero-dajni krogi, da je v osebnem tarifu drž. železnice določilo, po katerem plačajo šolarji izletniki do 20 leta polovično, otroci pod 10 leti pa četrtinoko vozne cene. Na vsakih 10 izletnikov pride pa še enajsti zastoj. Na to se večkrat pozabi, in ljudje preveč plačajo, ali imajo neprijetne sitnosti pri želez. osebnih blagajnah.

+ **Župan Stiglerj** v Slovenski Bistrici je šla nedavno smodnišnica v zrak ter je eksplozija povzročila veli-

ko nesrečo. O kazenski obravnavi proti njemu se kratko malo nič ne sliši. Ali se je kazensko postopanje morda vsled posredovanja raznih nemških politikov ustavilo? Nemei imajo pač povsod srečo!

Hmeljarsko društvo v Žalcu poroča o prezimljenju hmeljarske rastline jako ugodno. Dolga in huda zima ni koreniki prav nič škodovala. Sicer je slana nekoliko ovirala prvo rast, vendar pa je večina hmeljnikov lepa in rastlina že nad 1 m visoka.

Začasno vodstvo razsodišča za pokojninsko zavarovanje pri deželnem uradu splošnega pokojninskega zavoda v Trstu je dobil dež. sodni svetnik dr. Anton Povšič.

Pri občinskih volitvah v Oprtju v Istri je bil voljen za župana dr. Ivan Pesante.

Zaprtje gimnazije. Povodom nadzorovanja gimnazije v Mitrovici po šolskem nadzorniku Mixihu se je raznesla po mestu vest, da bo vlada gimnazijo zaprla, ker se razširja v njej velikosrbska propaganda.

Mrtvo so našli slabomno 64letno Katarino Praček iz Cola št. 9, ob cesti pod snegom med Strmcom in Črnim vrhom. Pogrešali so jo že jako dolgo. Ker niso spoznali na trupu nikakih znakov nasilja, je pač verjetno, da je ženska na poti oslabela in v velikem snegu umrla.

Zgorel je precejšen del smrekovega in bukovega gozda v bližini Koroške Bele. Zažgali so bržkotne otroci. Škoda znaša nad 1500 K.

Zvišane železniške tarife začno rabiti, kakor se poroča iz Dunaja šele 1. januarja 1910, ne pa kot je bilo prvotno določeno 1. oktobra 1909.

Ustrelil se je v Gradcu 49letni gostilničar. Vzrok žena. Značilno pri tem je, da so bili trije bratje in se vsi trije ustrelili.

Tatu po cerkvenih nabiralnikih A. Drevenška so prijeli in zaprli v Mariboru.

Propaganda za »Veliko Avstrijo«. »Budapest«, oficijelno glasilo neodvisne stranke v Budimpešti napada dr. Luengerja in njegove sopotovalce, da delajo po Hrvatski, Dalmaciji in anektiranih pokrajinah propagando za idejo »Velike Avstrije«.

Postojna je postala mesto. Podzemeljski čari, ki so edini na svetu in katere obdružuje vsako leto ogromna množica potujočih, pripomogli so do tega, da je Postojna postala mesto. Radi tega se bode praznovala letošnja slavnost v postojnski jami na binkoštni ponedeljek posebno slovesno. Več godb, med drugimi tudi mornarska godba iz Pulja, bode razveseljevalo mnogobrojne obiskovalce v obsežnih, bogato s kapniki okrašenih in čarobno električno razsvetljenih prostorih. Tudi za druge raznovrstne zabave ljudstva je obilo preskrbljeno. Posebni vlaki z znižanimi cenami bodo vozili ta dan iz Ljubljane, Trsta, Reke in Pulja. Jamska veselica se bo vršila pri vsakem vremenu, obisk jame je vsled suhih, breztežavnih promenadnih potov tudi ob ali po najhujših nalihivih omogočen.

Zadruga obrtnikov črnomaljskega sodnega okraja v Črnomlju je v svoji odborovi seji dne 14. aprila 1909 sklenila, da se bo vršil vsako prvo nedeljo v mesecu prijateljski sestanek vseh obrtnikov. Prvi tak sestanek se je vršil dne 9. aprila t. l. v gostilni g. Miheliča v Črnomlju, katerega se je udeležilo 21 obrtnikov. Namen teh sestankov je, da se obrtniki medsebojno dogovorijo o potrebi in koristi obrtnega stanu v tem okolišu, kar je za obrtni stan velikega pomena ker le z združenimi močmi in s slogom bomo kaj dosegli. Drugi tak sestanek se bo vršil dne 6. junija 1909 ob 3. popoldne v gostilni g. Jože Skubica, mesarja v Črnomlju. Vabijo se vsi gospodje obrtniki najljubšeje; pri tem sestanku se bode določilo, kje se bode vršil sestanek v mesecu juliju.

„Sava“, društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov na Dunaju si je izvolilo na izrednem obnem zboru dne 19. t. m. sledeči odbor: cand. iur. Mile Jenko, predsednik, tehn. Rudolf Kralj podpredsednik, iur. Martin Čuš tajnik, cand. iur. Franc pl. Premerstein blagajnik, cand. vet. med. Josip Bertonec knjžničar, tehn. Ferdinand Kranjec arhivar, med. Anton Košmelj gospodar, cand. iur. Otakar Baš in med. Ivan Fras namestnik.

Himen. Poročil se je včeraj gosp. Emil Lajovic, trgovec v Litiji, z gospodično Adelo Komana, hčerko c. k. poštne poduradnika gosp. Fran Komana v Ljubljani. Bilo srečno!

Ponesrečil se je v Gorici minolo sredo A. Mažgon. Padel je v neki gostilni, ker je bil kratkoviden, tako nesrečno po stopnicah, da si je prebil lobanjo. Pokojnik je bil znan kot časnikar, in je bil svoječasno sourednik »Triester Zeitung« ter sodeloval pri raznih drugih listih.

Stavka tesarjev na Reki še vedno traja. Ker se ne morejo delavci niti mesebojno niti z delodajalci sporazumeti, so sklenili vsi obrati delo za en teden popolnoma ustaviti.

Za ohranjenjem tilnika so umrle v Gabrijah pri Ajdovščini v dveh dneh tri osebe, 50 jih je pa baje bolnih. — Ta bolezen je sila nevarna in nalez-

ljiva. Začne se navadno z mrzlico, na katero pride metanje, prve bolečine v tilniku s tresenjem rok in nog. Nato se začne glava obračati nazaj, nakar bolnik kmalu umrje. V Gaberje so bolezen baje zanesli kupčevalci s sadjem.

Radi vloma in tatvine v trgovini Vasilla v Trstu, o katerem smo že poročali, so zaprli do sedaj osem skrivcev, pri katerih se je našlo veliko orodja in nekaj pokradnih predmetov. Tudi takozvan tih sveder so našli in obenem dognali, da so bili ti vlomilci udeleženi že pri par vlomih v zadnjem času.

Pisma in poštne pošiljke za vojni parnik »Taurus« v Solun odpravljajo poštni urad št. 1 v Trstu do 24. t. m. vsak dan redno ob 8. uri 30 min.

Utonil je v Preserjah pri Vrhniki tri in polleten Ivan Smole, sin posestnika Iv. Smoleta. Gospodinja in dekleta šli v cerkev, oče pa je ostal z dvema sinovoma doma. Prišedša iz cerkve, se je dekla preoblekla in zopet odšla. Obenem z njo pa je zginil Ivan. Oče ga ni iskal, ker je mislil, da je šel z dekle. Šele ko se je ta sama vrnila, so začeli dečka iskati in dobili utopljenega v neki mlaki za domačo hišo.

V Terbegovcih na Štajerskem so pri občinskih volitvah štajercijanci padli v vseh razredih.

Zaprli so v Mariboru podčastnika 87. pešpolka v Celju A. Kellerja, ki je poneveril večjo vsoto državnega denarja in hotel pobegniti.

Umrli je v Ločah na Štajerskem okr. zdravnik g. A. Rosina. Izvrševal je zdravniški posel 40 let in bil radi svoje dobrotljivosti in prijaznosti vsem priljubljen.

Škrlatica silno razsaja po občini Vrh pri Vinici. Pomrlo je doslej za njo že 10 otrok; v sami mali vasi Draga štirje tekem 10 dni. Šola je že nad 14 dni zaprta, ker se je naselil tudi v šol. poslopju ta nevarni gost.

Skupen obisk Simon Gregorčičevega groba na Vrsni, katerega so določili na binkoštno nedeljo odloži društvo »Kolo« na poznejši čas in to radi obilega posla za bodoče volitve.

Gosenice so napravile jako veliko škodo na sadnem drevju v rad gonskem okraju. Ponekod je drevje popolnoma golo. Stari ljudje tudi trdijo, da so velike množice gosenic v majniku zanesljiva napoved suše v poletju.

Voz desk je zgorel na postaji v Št. Lorencu ob kor. železnici. Deske so se vnele vsled isker, katere so padle iz mimovozečega stroja.

Prešernovo kočjo na Stolu so zašeli graditi minuli teden.

Ogenj na Bledu. V nedeljo 16. t. m. je zgorela v Zagorinah vozarna Sim. Pogačarja. Blejski gasilci med katerimi je bil tudi lastnik so bili ravno v Ribnem pri slovesnem razvrtju zastave ondote požarne brambe. Vrnili so se zvečer domov, toda med tem so ljudje, ki so bili radi lanskega požara silno vznemirjeni ogenj omejili na vozarno in deloma že tudi poga sili. Kako je nastal ogenj ne vedo.

Srbsko cerkveno sinodo skliče na izrecno dovoljenje cesarjevo srbski patrijarh Bogdanovič takoj po Binkošti.

Svoji k svojim. Po naročilu »Südmarke« je sestavil neki nemški ravnatelj Jahne zaznam vseh nemških in »Nemcem prijaznih« gostilničarjev po slovenskem in laškem ozemlju. Izšel je ta zaznam že v tretji izdaji (5000 iztisov) in bo objavljen tudi v glasilu nemškega Alpenvereina, ki izhaja v 70.000 izvodih. Namen tega obsežnega dela je seveda jasen, škodovati slovenskim gostilničarjem, da ja kak Nemec ne nese svojega groša tujcu.

Mrtva najdena je bila 55 letna samska služkinja Katarina Pračkova rodni iz Podvelba pri Postojni v gozdu med Strmco in Črnim vrhom. Pračkova je bila slabomna in je že meseca grudna lanskega leta od doma odšla.

Nevaren dezertir. Pred kratkim je pobegnil iz vojaške bolnišnice v Celovcu Matija Egger, rojen 1866 leta v Trbovljah in pristojen v Predlice na Štajerskem. Egger je bil v preiskavi zaradi hudodelstva ropa in dezercije.

Nepoljšljiv grešnik. Pred nekaj časa je služil pri nekem tukajšnjem trgovcu Alfonz Zamba, čevljarski pomočnik rojen leta 1849 v Ljubljani in semkaj pristojen. Njegov gospodar mu je dal 100 K, da naj jih nese v »Go-

spodarsko Zvezco. Zamba, ki je bil že osemnajstkrat zaradi tatvine in goljufije predkaznovan, denarja ni oddal temveč je neznan kam pobegnil.

Poskušeni samomor. V soboto je zapazil železniški čuvaj na Bleiwei-sovi cesti nekega moškega, ki je brez suknjice hodil po železniškem tiru. Čuvaj je poklical stražnika, kateri je navidezno nekoliko slabomnega moža odstranil s tira. Opolnoči pa je mož zopet prišel na železniški tir v Šiško. Policija ga je na to vzel v varstvo in se je dognalo, da je Ivan Vrtačnik, posestnik iz Senožec. Njegov suknjič se je našel v parku pri »Narodnem domu«. Mož, ki je nekoliko slabomnen, je nameraval iti pod vlak.

Telefonska in brzojavna poročila.

Deželnozborska volitev v slovenskih trgih na Štajerskem.

Celje, 24. maja. Končni rezultat volitve v slovenskih spodnještajerskih mestih se razglasi šele ob 6. Dr. Kukovec je zagotovljena zmaga, ker ako bi tuž. Veržej in Studeneč v celoti volila klerikalno, kar pa je izključeno, bi dr. Kukovec zmagal z nad 100 glasovi.

Žalec, 24. maja. Tu je dobil dr. Kukovec 54, dr. Medved pa 2 glasa.

Gornji grad, 24. maja. Za dr. Kukovec je tu glasovalo 24, za dr. Medveda pa 20 volilcev.

Braslovce, 24. maja. Dr. Kukovec je dobil 14, dr. Medved pa 15 glasov.

Vranksko, 24. maja. Tu je volilo 27 volilcev dr. Kukovec, 18 pa dr. Medveda.

St. Jur, 24. maja. Dr. Kukovec je dobil 17, dr. Medved pa 8 glasov.

Šmarje, 24. maja. Za dr. Kukovec je glasovalo 31, za dr. Medveda pa 9 volilcev.

Središče, 24. maja. Dr. Kukovec je tu dobil 124 glasov, klerikalec dr. Medved pa 5.

Kozje, 24. maja. Izmed 38 oddanih glasov jih je bilo 14 za dr. Kukovec, 24 pa za dr. Medveda.

Rajhenburg, 24. maja. Tu je glasovalo 10 volilcev za dr. Kukovec, 15 pa za dr. Medveda.

Mozirje, 24. maja. Dr. Kukovec je dobil 20, dr. Medved pa 12 glasov.

Ljubno, 24. maja. Dr. Kukovec je dobil 7 glasov, dr. Medved pa 18.

Celje, 24. maja. Dosedaj je znan rezultat volitev iz vseh trgov razen iz Veržeja in Studeneč.

Napredni kandidat dr. Vekoslav Kukovec je doslej dobil 347 glasov, klerikalec dr. Anton Medved pa 146. Zmaga dr. Kukovec je torej zagotovljena.

Turško odposlanstvo v Belgradu.

Belgrad, 24. maja. Semkaj in na Cetinje pride posebno turško odposlanstvo, da notificira srbski in črnogorski vladi, da je zasedel turški prestol sultan Mohamed V. Na čelu tega odposlanstva bosta šef generalnega štaba Halil paša in sultanov tajnik Luffi bej.

Češko-poljska umetniška razstava na Moravskem.

Hodominje, 24. maja. Včeraj je bila tu otovorjena češko-poljska umetniška razstava, ki je bila prirčena po iniciativi znanega slovaškega slikarja Uprke. Otvoritvi sta prisostvovala v imenu poljskih umetnikov W. Tetmayer in Filipkiewicz.

Cesarski manevri.

Dunaj, 24. maja. Uradno se razglša, da bodo letošnji cesarski manevri v okolici Valaških Mesečie. Pri manevrih bo tudi prisoten nemški cesar Viljem.

Proti zvišanju davka na pivo.

Praga, 24. maja. Socialni demokratje so včeraj priredili protestni shod proti povišanju davka na pivo. Udeležilo se ga je več tisoč oseb. Po shodu so zborovalci demonstrirali po ulicah. Prišlo je opetovano do spopadov s policijo.

Brno, 24. maja. Po protestnem shodu proti zvišanju davka na pivo so socialni demokratje priredili demonstracijski obhod po mestu. Policija jih je skušala razgnati, vsled česar je prišlo med policijo in demonstranti do ostrih spopadov.

Novi ruski poslanik v Carigradu.

Carigrad, 24. maja. »Tanin« javlja, da je ruski poslanik Zinovjev odpoklican in da pride na njegovo

mesto sedanjí namestnik ministra zunanjih del Carykov.

Atentat na carinjo-vdovo?

Benetke, 24. maja. Carinja-vdova Marija Feodorovna je včeraj nenadoma odpotovala preko Ale. Na kolodvor jo je spremljala angleška kraljica Aleksandra in ruski poslanik v Rimu.

Pariz, 24. maja. Iz Rima javljajo, da je policija prišla na sled zarotnikom, ki so nameravali izvršiti atentat na carinjo-vdovo Marijo Feodorovno. Carinja je dobila več grozilnih pisem iz Rima, kar jo je tako ostrašilo, da je takoj odpotovala. Policija je zastražila kolodvor ter aretirala več oseb, ki so pri odhodu carinje-vdove živigali. Pri raznih sumljivih osebah so izvršili hišno preiskavo.

Zagonetno samomorstvo.

Petrograd 24. maja. V Carskem selu se je ustrelil gardni častnik Bernavin, ki je pripadal najvišjim aristokratskim slojem. Samomor je vzbudil veliko pozornost in v javnosti se širijo najrazličnejše verzije o vzrokih tega samomora.

Šefket paša se vrne v Solun.

Carigrad, 24. maja. Listi javljajo, da se generalisimus mladoturške armade Šefket paša v sredo ali petek vrne v Solun.

Volitev v Varšavi.

Varšava, 24. maja. Na mesto Romana Dmowskega je bil izvoljen v gosudarstveno dumo Vladimir Jablonowski, znani pisatelj in časnikar.

Odložil je mandat.

Petrograd 24. maja. Član državnega sveta Poljak Milewski je odložil svoj mandat in sicer radi zakonskega načrta v odločitvi holmske gubernije od kraljestva Poljskega.

Otročiči: Jed iz Pekatet je boljša kot med!

2005-1

Žitne očne v Budimpešti.

Dne 24. maja 1909.

Termin			
Pšenica za maj 1909	za 50 kg	K 14 80	
Pšenica za oktober 1909	za 50 kg	K 12 97	
Rž za okt.	za 50 kg	K 10 13	
Koruzza za maj	za 50 kg	K 7 78	
Koruzza za oktober	za 50 kg	K 7 94	
Oves za okt.	za 50 kg	K 7 60	

Efektiv.

10 vin. ceneje.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 206 m. Srednji srčni tlak 720 mm.

mesec	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
22. 9. sv.	740 2	16 4	brezvetr.	pol. obl.	
23. 7. zj.	741 0	12 1			
2. pop.	740 0	26 1	sr. jug	jasno	
9. zv.	741 0	19 8	brezvetr.		
24. 7. zj.	742 2	13 3	sl. jvzh		
2. pop.	739 0	29 4	sl. jug		

Srednja včerašnja temperatura 15°6 norm. 14°9 in predvčerašnja 19°3 norm. 15°0. Padavina v 24 urah 0 0 in 0 0.

2 čevljarska pomočnika

za mešana dela sprejemom takoj v trajno delo proti dobri plači. 2046 1

Jvan Smrekar, čevljar v Mokronogu.

Svarilo.

Moji konkurentje so pred nekaj dnevi začeli širiti po Ljubljani slobno izmišljeno vest, hoteč mi s tem škodovati v mojem podjetju.

Izjavljam, da so vse te vesti nesresnične in da bodem zoper vsakega, o katerem bodem zvedel, da širi take vesti, postopal sodnijskim potom, kakor sem tudi že vložil po svojem zastopniku tožbe radi razžaljenja časti proti dotičnim osebam, o katerih sem izvedel, da so razširjale o meni omenjene izmišljene vesti.

Na Viru, 23. maja 1909.

Josip Petrič
tovarnar na Viru pri Domžalah.

Sprejme se takoj

učenec

za trgovino z mešanim blagom pri Ivanki Colnar v Kranju. 2038-1

V notarsko pisarno v Postojni se sprejme

vesten, v zemljeknjižnih zadevah izvežban

pisar.

Inkasant

obenem marljiv agent za trajno službo se sprejme takoj proti gotovi plači in proviziji. 2044-1

Ponudbe pod »Inkasant« na upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Motorno kolo

prav izvrstno delujoče, jamčno in magnetno električno užiganje, s tremi konjskimi silami, se prav ceno prodaja v Cerknem 177, Primorsko, 2051 1

VOZ

v dobrem stanju za vsajnega konja (pony) event. z opravo, se laže.

Ponudbe s ceno pod »Dr. 50«, Velikovec, Koroško, poste restante.

Sprejme se takoj

3 mizarški pomočniki

v trajno delo in proti dobri plači.

Kje, pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 2039-1

Lepo posestvo

10 minut oddaljeno od Vrbskega jezera na Koroškem, z gostilno itd., obsega 80 orolov, lasten most čez Dravo s pravico do pobiranja mostnine. Izvoz mleka dnevno 100 litrov. Gozd za sekanje, Cena 20.000 kron. Dokazani dohodek posestva letnih 8.000 K, se prodaja radi smrti za 90.000 K Intabulacija 28.000 kron.

Pisma na A. Berger, pošto ložeče, Celovec. 2041-2

Nizko pod tvorniško

ceno

2032-2

prodajam zaradi ogromne zaloge

letnih oblek

za gospode, dečke in otroke.

Istotako najnovejše

konfekcijo za dame in deklice.

O. Berni tovič

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Spiljetu. Podružnica v Celovcu. Podružnica v Trstu. 14-58

Del. glavnica K 2.000.000. Stritarjevo ulice št. 2. Rezervni fond K 300.000.

sprejema vloge na knjižice in na takeži račun ter jih obračunje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Župuje in prodaja srebrne in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnom kurzu.

Sprejemom takoj izvršeno
prodajalko
možne stroke za svojo podružnico
v Kranju.
Ponudbe na A. Vived-Mozetič,
Ljubljana, Stari trg 21. 2022-2
Na ravnom ležeče
posestvo na Koroškem
z gospodarsko hišo, hlevi itd. se
preda. Obsega 318 orolov in ima
lasten lov. 70 orolov polja, 60 orolov
travnikov, ostanek gozd za sekanje.
Cena gozdu 40.000 K. Cena posestvu
130.000 K. Intabulacija 80.000 K. —
Pisma: „A. G. 100“, Celovec, poštno
ležeče. :042-1

Nova hiša
z vrhom na Gorjancem, se preseljuje
preda radi skrajne smrti. Oddaljena je od
blejskega kolodvora deset minut v vasi
Spodnje Gorje, s tremi sobami, vežo s
kuhinja; balkon, na katerem se nahaja
prostor, da bi se lahko dve sobi napravili.
Najlepša prilika za letovitišče kakor tudi
za upokoje. Najlepši razgled na Blei
kakor tudi na Triglav. — Ker je gospodar
odsoten, kupi se lahko le na dan 22. 23.
in 24. maja t. l. 2 45 1
Prodajalko
špacerijske stroke, s dobrimi spr-
čevali, katera lahko takoj vstopi,
sprejme PR. KRAM, trgovina s
špacerije, delikatesami in vi-
narna. 2021-2

Emil Lajovic
trgovac
Adela Lajovic roj. Roman
— poročena. —
Ljubljana
dne 23. maja 1909.
2047

Mlinsko posestvo
v žitapolni okolici na Štajerskem z zanesljivo ledu prosto vodno silo 20 HP,
blizu mesta in železnice, dobro urejeno, hiša in postranske poslopje zi-
dano, z opeko krito, se prodaja. — Okoli posestva so travniki in vrt vsake
vrste. Pripravno tudi za navadno gospodarstvo, pekarnico, mlekarstvo ali za
tvornico. 2036
Vprašanja na poštali predal št. 5, Ptuj na Štajerskem.

Rimske Toplice v Trzinu
(Monfalcone) na Primorskem.
Odprto od 1. junija do konec septembra.
Temperatura 38 do 40 stopinj.
Kopalnice povečane in na novo urejene s 40 sobami. — Postrežba izvrstna in točna.
3048-1
Oskrbništvo.

Zahtevajte brezplačne polizkušnje!

Presenetljivo hitro!
čisti vse kovine

Edina tvornica:
Fritz Schulz jun.
Akt.-Ges.
Eger i. B.
1915-2

POLO
najboljše tekoče
kovinsko čistilo.

Dobiva se povsod!

C. kr. avstrijske državne železnice.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od 1. maja 1909.
Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)
7-03 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Trzin,
Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak (čez
Podrožico), Celovec.
7-25 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-26 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Jeseni-
ce, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago,
Draždane, Berlin.
11-40 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Trzin,
Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez
Podrožico), Celovec.
13-32 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Gro-
suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3-28 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Trzin,
Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez
Podrožico), Celovec.
6-23 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trzin,
Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico),
Celovec, Prago, Draždane, Berlin.
7-40 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
0-0 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jeseni-
ce, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel.,
Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, juž. žel., (čez
Podrožico) Prago, Draždane, Berlin.
3-42 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jeseni-
ce, Trbiž, Gorica, drž. žel., Trst, c. kr. drž.
žel., (od 30. maja le ob nedeljah in praz-
nikih na progi Ljubljana juž. žel.-Trbiž, od
1. julija na progi Ljubljana juž. žel., —
Jesenice vsak dan).
Odhod iz Ljubljane (državne železnice):
7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
2-08 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.
C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik.
(Le ob nedeljah in praznikih).
Prihod v Ljubljano (južne železnice):
7-12 zjutraj. Osebn. vlak iz Berlina, Draždan,
Prage, Beljaka, juž. žel., Trbiža, Jesenic,
Gorice, Trsta, Trčin.
8-52 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
11-23 dopoldne. Osebn. vlak iz Berlina,
Draždan, Prage, Celovca, Beljaka, juž. žel.,
čez Podrožico in Trbiž, Gorice, drž. žel.,
Jesenice, Trčin.
2-58 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja,
Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
4-15 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka, juž.
žel., Trbiža, Celovca, Beljaka, (čez Podro-
žico), Gorice, drž. žel., Trsta c. kr. drž.
žel., Jesenic, Trčin.
6-40 zvečer. Osebn. vlak iz Berlina, Draž-
dan, Prage, Celovca, Beljaka, (čez Podro-
žico), Jesenic.
8-42 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka, juž.
žel., Trbiža, Celovca, Beljaka, (čez Podro-
žico), Trsta, c. kr. drž. žel., Gorice, drž.
žel., Jesenic, Trčin.
9-07 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
11-08 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca,
Beljaka (čez Podrožico), Trsta, c. kr. drž.
žel., Gorice, drž. žel., Jesenic.
Prihod v Ljubljano (državne železnice):
6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
10-59 dopoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.
6-10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
9-56 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
(Le ob nedeljah in praznikih).
Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednje
evropskem času.

St. 19091. 19098-3
Razglas.
Mestni magistrat naznanja, da je c. kr. deželna vlada v smislu § 51. obrtnega reda določila do preklica
mesto dosedaj veljavnega sledeči maksimalni cenik za prevozniki obrt v Ljubljani, ki je dne 28. aprila t. l. pravo-
močen postal.
Določila maksimalne tarife
za izvoščke v mestni občini ljubljanski.

A. Voznine.		Enoprežni voz		Dvoprežni voz	
		vozna v vinarjih po		vozna v vinarjih po	
		dnevu	noči	dnevu	noči
I.	Vsaka turna vožnja	80	100	100	120
II.	Vožnje po času po mestnem pomerju . a) za prvo četrt ure	70	80	90	130
	b) za vsako daljino četrt ure	50	60	60	90
	Vsaka sačeta četrtina ure se šteje za polno, če tudi še ni potekla.				
III.	Posebne (posebno označene) vožnje: 1.) Kolodvori: a) na južni kolodvor	100	130	130	180
	b) na državni kolodvor	110	140	160	200
	c) na dolenski kolodvor	120	150	160	200
	d) od južn. do drž. kolodvora	100	140	140	170
	e) od južn. do dolenskega kol.	120	150	160	200
	f) od dolenskega do drž.	140	160	160	200
	2.) Pokopališča: a) k Sv. Krištofu	80	110	100	140
	b) k Sv. Križu	160	200	200	280
	3.) V gledišče, cirkus, javne koncerte, javne veselice in javne plesse	100	120	120	150
	4.) V okolico: a) na Spod. Rožnik, Strelišče, k Čonšku	100	140	160	200
	b) v Zgornjo in Spodnjo Šiško, Vodmat, Novi Vodmat, Glince, Selo	120	170	160	220
	c) v Štepanjo vas, na Vič, Moste	160	220	220	310
	d) na Studenec (blanica), Fužine, Hrnčico, Rudnik	250	350	350	450
	e) v Kleče, Savlje, Stožice, Ježice, Tomačevo, Šmartno, Dravje, Koseze, Lavrico, „Večno pot“	300	400	400	500
	Postavke, določene pod točko III veljajo tudi za vožnje v nasprotni smeri.				
IV.	Pogrebne vožnje: Od hiše do pokopališča in s pet nazaj s čakanjem vred	400	—	600	—

B. Splošne določbe.
I. Vožnje, ki v tarifi niso navedene.
Za vožnje v kraje, ki v tej tarifi niso navedene, se prepušča določitev voznine prostemu dogovoru.
2. Nočni čas.
Za nočni čas smatrati je od 1. oktobra do 31. marca čas od 7. zvečer do 7. ure zjutraj; od 1. aprila do
30. septembra pa čas od 9. ure zvečer do 6. ure zjutraj.
3. Prtljaga.
Za prtljago, katero vzame izvošček na kotel voza, plačati je pri uporabi enovprežnega voza 30 h, dvo-
vprežnega pa 40 h.
4. Čakalnine.
Pri „turnih“, pri „časovnih“ in pri „posebnih vožnjah“, (t. l. II. in III.) je voznika za eventualno čakanje
nagraditi po časovni tarifi (t. l. II). Če se naroči voznika od postajališča ali od druge na dom, ni za čakanje do
10 minut pred nastopom vožnje plačati nikake pristojbine.
5. Če se naročeni voz ni rabil.
Če je bil voz na določeno uro naročen, mora voznik vsaj 10 minut preko dogovorjenega časa z vozom
čakati. Če se voz tekom teh deset minut odpove, je pod preje navedenim pogojem plačati vozniku enovprežnega
voza 70 h, vozniku dvovprežnega voza pa 90 h odškodnine.
6. Mitnine.
Morebitno mitnino ima plačati gost.
7. Potniki.
Izvošček ni primoran, ne opravičen, sprejeti v 4 sedežni, enovprežni voz več kot 4 odrasle osebe. Dva
otroka od enega do deset let se smatrata enakima eni odrasli osebi, otroci pod enim letom pa se ne štejejo.
8. Obveznost prevažanja.
Izvošček je primoran goste sprejemati vsak čas in jih voziti v vsak zahtevan kraj, ki je v tarifi naveden
Da je izvoz že oddan, je označeno to dokler je na stojšču na ta način, da se pritrdi ob svetilki tablico z napisom
„oddan“.
Ob začetku vsake vožnje po času mora izvošček gostu pokazati uro, odnosno naznaniti čas.
9. Plačilo voznine.
Voznino mora gost plačati takoj po končani vožnji. — Pri vožnjah v kraje, kjer je navadno velik naval
občinstva, kakor pri vožnjah v gledišče, koncerte, na ples, na kolodvora i. t. d. mora se pa voznino plačati predno
dospje gost na svoj cilj.
9. Napitnine.
Izvošček nima pravice zahtevati od gosta napitne ali katerikoli snesek za krmljenje živali.
II. Pritožbe.
Gost ima pravico, pritožiti se proti izvoščku na mestnem magistratu odnosno pri bližnjem stražniku.
12. Prestopki tarife.
Vsako prekrščenje predležeče vozne tarife, v kolikor ne spada pod sodnijsko oblast, kasnuje se po
obratno-policijskih določilih.
13. Izvod tarife.
Izvod tarife s opaskami mora izvošček imeti vedno v vesu na takem mestu, da ga gost takoj lahko najde.
Posebno se opozarja občinstvo na določila št. 12 in 13 splošnih določb, po katerih mora imeti izvošček
izvod tarife vedno v vesu na mestu, da ga gost takoj lahko najde in da ga mora na zahtevo izvošček vsakdar
pokazati potniku ter da je vsako prekrščenje tega tarifa kasnjivo.
Mestni magistrat ljubljanski,
dne 15. maja 1909.
Ivan Habbar l. r.

Ljubljana

Josipina Herrisch Židovske ulice 7.

priporoča svojo bogato zalogo

moških, ženskih in otroških čevljev

najnovejše oblike, zelo trpežne ter elegantne fasone,
rjave in črne prave ameriške čevlje za gospode in gospe.
Zunanja naročila točno.

2043 1

Domač dober izdelek!

Srajce za gospode

: bele in barvaste po nizkih cenah priporoča :

Anton Šarc, Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 8. 1586 15

Opr. št. A I 209/9.8.

2037 1

Oklic,

s katerim se sklicujejo sodišču neznani dediči.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. I. naznanja, da je umrla dne 12. februarja 1909 v Benetkah v bolnici Marija Wegner, samska zasebnica in hči Vasilava Wegnerja in Katarine Wegner roj. Iskra iz Ljubljane ne zapustivši nikake naredbe poslednje volje.

Ker je temu sodišču neznan, ali in katerim osebam gre do njene zapuščine kaka dedinska pravica, se pozivljajo vsi tisti, kateri nameravajo iz katerega koli pravnega naslova zahtevati zapuščino za se, da naj povedo svojo dedinsko pravico v enem letu od spodaj imenovanega dne pri podpisnem sodišču in se zglase izkazavši svojo dedinsko pravico za dediča, ker bi se sicer zapuščina, kateri se je med tem postavil za skrbnika gospod dr. Josip Krevelj, notarski kandidat v Ljubljani, obravnavala z onimi, ki se zglase za dediča in izkažejo naslov svoje dedinske pravice, ter se jim prisodila, dočim bi zasegla nenastopljeni del zapuščine, ali če bi se nikdo ne zglasil za dediča, celo zapuščino država kot brezdedičino.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani,
oddelek I., dne 18. maja 1909.Avstrijska družba za izdelovanje orožja
STEYR.

Ilustrirani cenik 1909 zastoj in franko.

Waffenrad

pridobiva stalno nove prijatelje in pristaše med poznavalci.

Vporabni in luksuz-stroji za gospode in dame, kolesa za dirke, službena kolesa za vojaštvo in urade.

1835 6

Zastopnik: Jvan Jax in sin, Ljubljana, Dunajska cesta.

Preselitev trgovine.

Svojim cenjenim odjemalcem vlijudno naznanjam, da sem se s svojo

en gros zalogo

preselil

v hišo na Mestnem trgu št. 23

in se priporočam nadaljni naklonjenosti.

2014-2

S spoštovanjem

Franc Souvan sin.

Starojli
trgovski pomočnik

mešane stroke, dober računar in isurjen v pisavi, se sprejme pri trdki Norbert Kanier & sin v St. Petru v Savinski dolini. 2006-3

Steckenpferd
lilijno-mlečno miloNajboljše milo za kožo
in proti pegam!
Dobiva se povsod!

964 12

Še nekaj

593 47

vinskih
sodov

iz hrastovega in kostanjevega lesa, prav dobro vzdržanih in močnih v obsegu 150, 600, 700, 800, 900, 1400, 1500, 1600 do 5000 odda po primerni ceni trdka

M. Rosner in drug
vlečiganjarna sadja v Ljubljani
poleg Koslerjeve pivovarne.Ferdo Primožič
mizarstvo in parketi

Ljubljana, Kilsjerjeve ulice št. 5.

Priporočam se za polaganje parketov.

Preskrbim parkete iz prve slovenske trdnice F. Kotnik, Vrhnika. 1960-2

Delo solidno.

H. Volk

v Šoštanju, Štajersko

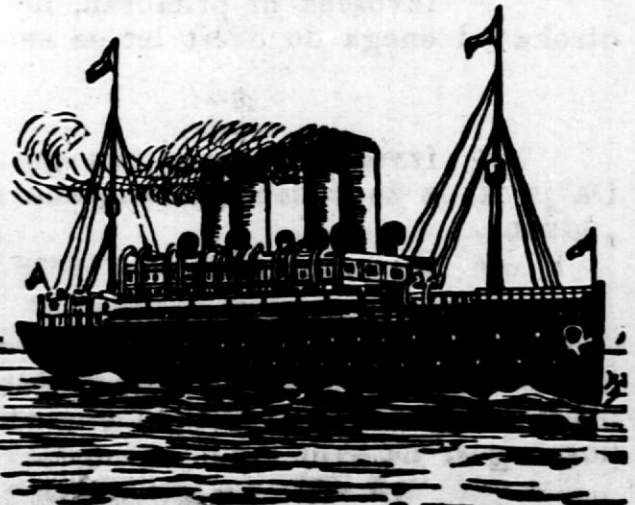
Kemična

pralnica

urejena z najnovejšimi stroji na par in elektriko se priporoča za sušenje 1032 vsakovrstnih oblek itd. 12 Sprojemalnica za Ljubljano pri

I. Magdiču

krojaču, Miklošičeva cesta št. 10.

Kder hoče varno, mirno in hitro potovati, naj se obrne na od vizeke o. kr. deželne vlade potrjenega glavnega zastopnika:

Fr. Seunig,
Ljubljana, Kolodvorske ulice 28

Odprava potnikov samo s najnovejšimi parniki „Veltikan“: 2343 47

Kaiserin Aug. Victoria, nosi 25.000 ton
Amerika 24.000 "
President Lincoln 20.000 "
President Grant 20.000 "

Večja Ljubljana - Hamburg traja z nanovo uvedenimi direktnimi vozniimi kartami, brez vsake menjave okroglo 1 1/2 dni, ter ima potnik pravico perabe hrane in pijače po celi črti od Avstrijske majo (Eger) naprej.

Lepo posestvo

1977-5

preje nemška žola v večjem trgu na Gorjem Koroškem s prav lepim zraven ležečim vrtom se takoj proda Italijanu ali Slovencu. Sedaj se v hiši izvršuje trgovina s mešanim blagom. Prometa 130.000 K, 15 sob, 4 kuhinje, skladišča itd. Pripravno za vsako kupčijo ali obrt. Tudi za penzionat, otroški vrtec itd., ker je tamkaj mnogo Italijanov. Cena 35.000. Takoj plačati 15.000 K, najemnina znaša K 3200.

Ponudbe pod „W. N. 2164“ na naslov Rudolf Messe, Dunaj I, Seilerstätte 2.

Modna trgovina za gospode

P. Magdič

Ljubljana, hotel „pri Maliču“, Ljubljana

priporoča hlobuke, slamnike, čepice, rajce in kravate, v najnovejših oblikah in najlepši izbiri, nadalje vse športne predmete za hribolazce, holesarje, lovce, tennis, Sokole itd. Narodni znaki, zastave.

1961

Največja zaloga

moških in deških oblek

A. Kunc

Ljubljana, Dvorski trg šte. 3.

Podružnica: Novo mesto, Glavni trg.

1157 23

Št. 2084.

1998-2

Oglas natečaja.

V smislu sklepa občinskega zastopstva v seji dne 27. novembra 1908 se razpisuje natečaj za mesto

drugega občinskega zdravnika

s sedežem v Klanu. Letna plača s pavšalom za konja se določa na K 2500, izplačljivih v mesečnih anticipatnih obrokih, poleg tega tudi pristojbine za zdravniške obiske, katere pristojbine se še določijo.

V okrožje tega zdravniškega mesta spadajo davčne občine Klana, Lisac, Skalnica, Studena, Breza in Rečina in mogoče ob posebnem plačilu tudi del občine Jelšane.

Zdravnik mora imeti domačo lekarno, zdraviti brezplačno popolnoma siromašne bolnike, dočim se mu potni stroški in zdravila izplačajo iz občinske blagajne. Tudi mora kot zdravstveni organ občine voditi zdravstveno uradovanje.

Službena pogodba se sklene z zdravnikom po njegovem imenovanju. Prosilci morajo vložiti svoje prošnje pri podpisnem uradu

do 15. junija 1909

in jih opremiti z diplomom vsega zdravilstva, izpričevalom o dosedanjem službovanju, o poznanju hrvaškega jezika in svojem državljanstvu.

Občinsko poglavarstvo Kastav

dne 15. maja 1909.

Načelnik: Jelušič.

Na najvišji ukaz Njegov. c. in kr. apost. Veličanstva

XXXIX. državna loterija

za civilne dobrodelne namene totranske drž. polovice.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji zak.

18.399 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 513.600 K.

Glavni do-
bitok znaša 200.000 K v gotovini.

Srečkanje bo nepreklicno 17. junija 1909.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za drž. loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtsstrasse 7, v loterijah, trafikah, pri davčnih, poštah, brzojavah in železniških uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za odjemalce srečk zastoj. — Srečke se do-
stavljajo poštne prosto.C. kr. loterijsko-dohodninsko ravnateljstvo.
Oddelek za državno loterijo.